

จดหมายข่าว

หอภาพยนตร์

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๗๑ กันยายน-ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

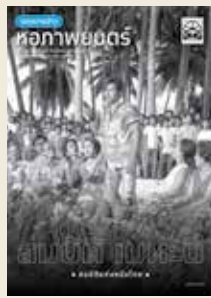
FILM ARCHIVE NEWSLETTER ISSN : 2228-9402

สมบัติ เมทะนี

• สมบัติแห่งหนังไทย •

ปี ๒๕๖๕ นับเป็นปีแห่งการสูญเสียครั้งสำคัญของการภาพยนตร์ไทย เมื่อ “พระเอกตลอดกาล” สมบัติ เมทะนี ได้เสียชีวิตลงเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๕ ในช่วงเวลาที่หอภาพยนตร์กำลังเตรียมจัดนิทรรศการเพื่อรำลึกถึง สรพงศ์ ชาตรี พระเอกคนสำคัญอีกคนที่เพิ่งจากไปก่อนหน้านี้ เท่ากับว่าในรอบปฏิทินเดียวกันนี้ เราได้สูญเสียนักแสดงนำชายผู้เคยเป็นเสาหลักของหนังไทยไปถึงสองท่าน ด้วยผลงานภาพยนตร์รวมกันมากกว่าพันเรื่อง

ภาพปก
เกาะสวาท หาดสวรรค์ (๒๕๑๒)
ถ่ายภาพโดย สมชาย จันทวงศ์

แม้ว่าการล่วงลับของ สมบัติ เมทะนี จะมาถึงในช่วงเวลาที่จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ฉบับนี้กำลังปิดเล่มลง แต่ก็ไม่ใช่เข้าไปที่เราจะอุทิศหน้าปกและพื้นที่ภายในเล่มเพื่อร่วมไว้อาลัยต่อการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่นี้ ในขณะเดียวกัน นอกจากสาระความรู้ต่าง ๆ และข่าวคราวความเคลื่อนไหวของหอภาพยนตร์ ยังมีเรื่องราวและกิจกรรมรำลึกถึงตำนานพระเอกร่วมรุ่นกับสมบัติ นั่นคือมิตร ชัยบัญชา คาราวัญใจที่แม้จะจากไปแล้วกว่าครึ่งศตวรรษ แต่ยังคงอยู่ในหัวใจของแฟนหนังไทยจำนวนมากอยู่เสมอ

นอกจากนี้ ในช่วงที่ผ่านมา ยังมีบุคคลที่เคยโลดแล่นในวงการภาพยนตร์ไทยจากไปอีกสองท่าน นั่นคือ วิรัช ชาญวิทย์-สงัด (๑ สิงหาคม ๒๕๖๕) อดีตนักแสดงผู้ฝากผลงานภาพยนตร์ไว้ระหว่างช่วงทศวรรษ ๒๕๒๐-๒๕๓๐ และ วิโรจน์ ทองชีว (๘ สิงหาคม ๒๕๖๕) ผู้กำกับภาพยนตร์ไทยที่มีผลงานทั้งหนังอิสระและหนังในระบบสตูดิโอ หอภาพยนตร์ขอแสดงความเสียใจต่อครอบครัวของทุกท่านมา ณ ที่นี้

ปรัชญา: ภาพยนตร์ยังให้เกิดปัญญา

วิสัยทัศน์: ปฏิบัติการอนุรักษ์ได้มาตรฐาน เผยขยายงานวิชาการและบริการบริหารจัดการด้วยธรรมปัญญา

พันธกิจ: ๑. แสวงหา คัดเลือก ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง เพื่อเก็บรักษาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาและมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๒. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง
๓. บริการสาธารณะเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และส่งเสริมเผยแพร่ให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง

ปณิธาน: จะสร้างสรรค์และสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์

ที่ปรึกษา: ชลิดา เอื้อบำรุงจิต สันต์ชัย โชติรสเสถณี ก้อง ฤทธิ์ดี **กองบรรณาธิการ:** อรวรรณ ขวศิลป์ ภาควงภูมิ ธรรมศรี พุทธพงษ์ เจียมรัตตัญญู ธิติพงษ์ ก่อสกุล นิศานาด ไทรทองคำ **กองจัดการ:** ฝ่ายเผยแพร่ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) **พิสูจน์อักษร:** ชนเนตร ลอยครุฑ **ออกแบบรูปเล่ม:** พิชรินทร์ เอกอ่อนแสง **เจ้าของผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา:** หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ๙๔ หมู่ ๓ พุทธมณฑล สาย ๕ นครปฐม ๗๓๑๓๐ โทรศัพท์ ๐-๒๔๘๒-๒๐๑๓-๑๕, ๐๘-๑๕๕๐-๘๗๑๖ **จัดพิมพ์ที่:** บริษัท กรีน โลฟ พรินต์ติ้ง เฮาส์ จำกัด **จำนวนพิมพ์:** ๖,๐๐๐ เล่ม **ISSN:** ๒๒๒๘-๙๔๐๒ ขอสงวนลิขสิทธิ์ จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

สารบัญ

นิทรรศการและพิพิธภัณฑ์

- ถังเก็บน้ำ EDISON หน้า ๑

รายงาน

- ประมวลกิจกรรมเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๖๕ หน้า ๒
- รถโรงหนังล่องใต้ ไป ๓ จังหวัดฝั่งอันดามัน หน้า ๔
- การประชุมวิชาชีพ SEAPAVAA ครั้งที่ ๒๖ หน้า ๖

คลังอนุรักษ์

- ๕ สถานที่แห่งความทรงจำในกรุงเทพฯ หน้า ๘

บทความพิเศษ

- การทำจดหมายเหตุส่วนบุคคล ตอนที่ ๕ หน้า ๑๐
- การทำความสะอาด ดูแล และจัดการวัตถุประเภทฟิล์มภาพยนตร์

สัมภาษณ์

- มนัส กิ่งจันทร์ จากฝั่งกลางแปลงถึงวันเกษียณที่หอภาพยนตร์ หน้า ๑๒

เรื่องจากปก

- สมบัติ เมทะนี สมบัติแห่งหนังไทย หน้า ๑๔

ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี

- รถไฟสายภาพยนตร์ หน้า ๑๖

กิจกรรม

- ที่! หนึ่งโลก Sātāntangó หน้า ๑๗
- วันสถาปนาหอภาพยนตร์ Battleship Potemkin หน้า ๑๗
- ลานดารา ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย และ จันทรจิรา จูแจ้ง หน้า ๑๘
- รำลึก มิตร ชัยบัญชา กับ ชายชาตรี หน้า ๑๙

โปรแกรมฉายภาพยนตร์

หน้า ๒๐

fiaf

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เป็นสมาชิกของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ
(International Federation of Film Archives)

สมัครสมาชิก แกดไซท์อยู่ หรือยกเลิกจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ได้ที่ <http://bit.ly/fapotnewsletter>
ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดส่ง

ดาวน์โหลดจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ฉบับย้อนหลังได้ที่ <https://fapot.or.th/main/information/newsletter>

ดั่งเก็บน้ำ EDISON

สุธีร์ น้าสมบูรณ์

ในวาระที่หอภาพยนตร์จะกลับมาเปิดเมืองมายาให้บริการประชาชนอีกครั้ง หลังการปิดเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์มาเป็นเวลานานหลายเดือน จัดหมายข่าวฉบับนี้จึงขอแนะนำ สิ่งก่อสร้างใหม่อีกชิ้นหนึ่งในเมืองมายา ซึ่งเป็นการจำลองการสร้างฉากเมืองในโรงถ่าย ภาพยนตร์ หลังจากฉบับที่แล้วเราแนะนำซุ้มประตูพัฒนาการ ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างใหม่ของ ผังสยามในเมืองมายา ฉบับนี้ขอแนะนำสิ่งก่อสร้างใหม่ในฝั่งยุโรปและอเมริกาในเมืองมายา นั่นคือ หอคอยถังเก็บน้ำ EDISON เป็นหอคอยสูงสร้างด้วยโลหะทาสีขาวเขียนตัวอักษรสีดำ “EDISON” ที่ตัวถังให้เห็นเด่นเป็นสง่า ตั้งอยู่ด้านหลังของ “แบล็คมารีอา” โรงถ่ายหนัง โรงแรกของโลกของ โทมัส เอดิสัน ทั้งถังน้ำและโรงถ่ายนี้หอภาพยนตร์ได้จำลองมาจาก ของจริงที่อยู่โรงทดลองทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรมของเอดิสันที่เวสต์ค็อตเรนจ์ รัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา โทมัส อัลวา เอดิสัน นักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์ชาวอเมริกัน ผู้ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประดิษฐ์ภาพยนตร์คนหนึ่งของโลก ได้ก่อตั้งโรงปฏิบัติการสำหรับการทดลองคิดค้นและ ประดิษฐ์งานต้นแบบต่าง ๆ เพื่อผลิตอุตสาหกรรม แห่งแรกของโลก โรงแรกอยู่ที่เมืองเมนโลพาร์ก รัฐ นิวเจอร์ซีย์ เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๗๖ ต่อมาได้ขยายไป ตั้งในที่ใหม่ซึ่งใหญ่กว่าเดิม คือที่เมืองเวสต์ค็อตเรนจ์ รัฐนิวเจอร์ซีย์ ในปี ค.ศ. ๑๘๘๖

ปกติโรงงานอุตสาหกรรมทั่วโลกในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมจะมีหอคอยถังสูงสำหรับ กักเก็บน้ำไว้ใช้งาน ซึ่งหอคอยถังน้ำนี้มักจะเห็นเด่นเป็นสง่าอยู่เหนือโรงงาน จึงมักใช้เป็นที่ เขียนชื่อหรือยี่ห้อของโรงงานนั้น ๆ ให้ปรากฏแก่คนทั่วไป โรงถ่ายภาพยนตร์ในฮอลลีวูดซึ่ง ก็คือโรงงานอุตสาหกรรมอย่างหนึ่งก็ล้วนมีหอคอยถังน้ำ และต่างก็เขียนชื่อหรือเขียนตรา โรงถ่ายประดับไว้ นับเป็นแลนด์มาร์กของแต่ละโรงถ่าย โรงปฏิบัติการของโทมัส เอดิสัน จึง เขียนชื่อ EDISON บนตัวถัง เพราะชื่อนี้คือยี่ห้อประดิษฐ์กรรมต่าง ๆ ที่โด่งดังไปทั่วโลก

เมื่อหอภาพยนตร์จัดสร้างชุดนิทรรศการเมืองมายา ซึ่งใช้แนวความคิดและรูปแบบ ในการก่อสร้างลักษณะเดียวกันกับการสร้างฉากอาคารกลางแจ้งนอกโรงถ่ายเพื่อใช้ในการ ถ่ายทำภาพยนตร์โดยได้จำลองฉากอาคารต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ ทั้งไทยและต่างประเทศ จึงได้จำลองโรงถ่ายหนังแห่งแรกของโลก “แบล็คมารีอา” ที่เอดิสัน สร้างขึ้นเพื่อผลิตภาพยนตร์ป้อนเครื่องดูภาพยนตร์แบบถ้ำมอญในร้านถ้ำมอญ คินโตสโคป ทั่วสหรัฐอเมริกา และหลายประเทศทั่วโลก ประดับด้วยชุดประติมากรรม จอร์จ อีสต์แมน ผู้นำ การผลิตฟิล์มภาพยนตร์ และ โทมัส อัลวา เอดิสัน หนึ่งในผู้ให้กำเนิดภาพยนตร์ ในวันหนึ่งที่

ทั้งสองร่วมกันเปิดตัวฟิล์มภาพยนตร์สี บัดนี้หอภาพยนตร์ได้เพิ่มหอคอยถังน้ำ EDISON เพื่อให้ฉากจำลองนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมต้อนรับ ผู้มาเยี่ยมชมให้ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ยุคเริ่มแรก และสามารถร่วมเป็นดาราผู้แสดงนำในภาพยนตร์อมตะของหอภาพยนตร์ใน โรงถ่ายแบล็คมารีอา เรื่อง “คนกินกล้วย” ด้วยทุนเพียงครั้งละ ๑๐๐ บาท พร้อมจัดส่งไฟล์หนังคนกินกล้วยให้ทางอีเมลและเผยแพร่ ทั่วโลกทางยูทูบ

ในอนาคต หอภาพยนตร์มีแผนการใช้พื้นที่บริเวณฐานด้านล่างของถังเก็บน้ำจัดทำเป็น “Camera Obscura” หรือ ห้องรูเข็ม ซึ่งเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่อยู่ในช่วงเวลา “ก่อนประวัติศาสตร์ภาพยนตร์” (Prehistory of Cinema) ลักษณะเป็นห้องมืดที่เจาะรูให้แสงส่องผ่าน จากภายนอกมาตกกระทบผนังหรือฉากรับภาพ ทำให้คนที่อยู่ในห้องเห็นภาพภายนอกปรากฏบนฉากหรือจออย่างน่าพิศวง อันเป็น การทวนต้นพัฒนาการของกล้องถ่ายภาพยนตร์ กล้องถ่ายภาพนิ่ง กล้องวาดรูป ห้องมืดวาดรูป ทวนต้นไปจนถึงยุคที่มนุษย์หิวนเคยพิศวง ภาพวาดเดินกลับหัวบนผนังมืด ๆ ในถ้ำเมื่อหลายหมื่นปีมาแล้ว ●

ประมวลกิจกรรมเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๖๕

๒๕ มิถุนายน

กิจกรรม Cinema Lecture

หอภาพยนตร์จัดฉาย Shara

ภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่ได้เข้าชิงรางวัล

ปาล์มทองคำ (Palme d'Or) ในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเมืองคานส์ ประจำปี ค.ศ. ๒๐๐๓ ต่อด้วยการบรรยายจาก ดร.ไกรวุฒิ จุลพงษ์ศร อาจารย์ด้านภาพยนตร์ ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

๒ กรกฎาคม

ชลิดา เอื้อบำรุงจิต ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ ร่วมเป็นวิทยากรในกิจกรรม Saturday Happening เสาร์สนามไชย @MuseumSiam ในหัวข้อ “สยาม โลกใหม่ หญิงไทย จากฟิล์มภาพยนตร์” ณ อาคารอนุกประสงค์ มิวเซียมสยาม

๑ กรกฎาคม - ๗ สิงหาคม

Asian Film Archive ร่วมกับ หอภาพยนตร์ จัดโปรแกรมภาพยนตร์ “Reciprocal” คัดสรรผลงานที่มุ่งเน้นเรื่องราวของ “สตรี” ที่ได้รับการบอกเล่าและนำเสนอผ่านจอภาพยนตร์ ๑๖ เรื่อง ประกอบด้วยผลงานที่มีเนื้อหาโดดเด่นและสร้างปรากฏการณ์ในระดับนานาชาติ เช่น แพรดำ (๑๙๖๑), ผู้หญิงคนนั้นชื่อญูรอด (๑๙๘๕), เรื่องตลก 69 (๑๙๙๙), Panchuri (๑๙๕๖), They Call Her... Cleopatra Wong (๑๙๗๘), Miss Wonton (๒๐๐๑) ฯลฯ จัดฉาย ณ โรงภาพยนตร์ Oldham Theatre ประเทศสิงคโปร์ โดยในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ได้มีการสนทนาทางออนไลน์โดยผู้คัดสรรภาพยนตร์ในโปรแกรมอีกด้วย

๒๖ มิถุนายน

หอภาพยนตร์จัดโปรแกรมรำลึกถึง สรพงศ์ ชาตรี โดยนำฟิล์มภาพยนตร์ขนาด ๓๕ มม. เรื่อง มื้อปิ่น มาจัดฉายพร้อมกับเชิฐรณ ฤทธิชัย และ ซาลิตา ปัทมพันธ์ ดำรนาแสดงของเรื่องมาร่วมพูดคุยหลังจบภาพยนตร์ ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

๑-๑๕ กรกฎาคม

หอภาพยนตร์นำโรงหนังเฉลิมทัศน์เดินทางไปจัดโปรแกรมภาพยนตร์สถานที่แหลมสะพานหิน เทศบาลนครภูเก็ต อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต เพื่อทำหน้าที่เป็นโรงหนังทางเลือกของชุมชนให้ประชาชนได้ใช้ภาพยนตร์เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่มากกว่าความบันเทิง

๒ กรกฎาคม

หอภาพยนตร์และกลุ่ม

Common Move ร่วมกันจัดโปรแกรม

ฉายภาพยนตร์ “Focus on Anti-

Archive” โดยหนึ่งในโปรแกรมคือ

การฉาย White Building พร้อม

สนทนาหลังชมภาพยนตร์กับทีมงานและนักแสดงนำของเรื่อง ที่เดินทางมาพบปะกับคนดูถึงเมืองไทย ทั้ง คาวิช เนียง ผู้กำกับ และพิเศษ ชุน ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

๗-๓๑ กรกฎาคม

กรุงเทพมหานครได้ร่วมมือกับ หอภาพยนตร์, สมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทย, สมาคมหนังกลางแปลง และ Better Bangkok จัดงานเทศกาลภาพยนตร์ “กรุงเทพกลางแปลง” เพื่อจัดฉายภาพยนตร์ในรูปแบบกลางแปลง ๑๐ สถานที่ทั่วกรุงเทพฯ ได้แก่ ลานคนเมือง, สวนเบญจกิติ, Block I สยามสแควร์, True Digital Park, สวน ๖๐ พรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ, สวนครุฑ, ศูนย์เยาวชนคลองเตย, สวนรถไฟ, ตลาดบางแคภิรมย์ และ มศว ประสานมิตร โดยหอภาพยนตร์ได้นำภาพยนตร์ไทยคลาสสิกจากคลังอนุรักษ์ของหอภาพยนตร์จำนวน ๖ เรื่อง มาจัดฉาย คือ แม่นาคพระโขนง (๒๕๐๒), สวรรค์มืด (๒๕๐๑), แพรดำ (๒๕๐๔), มื้อปิ่น (๒๕๒๖), สยามสแควร์ (๒๕๒๗) และ เวลาในขวดแก้ว (๒๕๓๔) รวมทั้งนำบันทึกเหตุการณ์กรุงเทพฯ ในอดีต เช่น พระราชพิธีโล้ชิงช้า ๒๔๗๔, น้ำท่วมกรุงเทพ ๒๔๘๕, รถรางวันสุดท้าย มาจัดฉายเปิดหัวก่อนภาพยนตร์ ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ชมจำนวนมาก

๑๓-๑๕ กรกฎาคม

ชลิดา เอื้อบำรุงจิต ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ เป็นวิทยากร และร่วมกิจกรรม Pattaya Film Camp ครั้งที่ ๑ ซึ่งเป็นค่ายฝึกทักษะการผลิตหนังสั้นสำหรับเยาวชนเมืองพัทยา จัดโดย อพท.๓, มหาวิทยาลัยบูรพา, เมืองพัทยา และหอภาพยนตร์

๒๑ กรกฎาคม

ก้อง ฤทธิ์ดี รองผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ เข้าร่วมการบรรยายในหัวข้อ Archive Fever: Film History in the Age of Streaming ณ Lecture Room ชั้น ๔ สยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์

๒๒ กรกฎาคม

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรมภาพยนตร์สโมสร “คิดถึง คนจร ฯลฯ - ๑๐ ปี อรรถพร จรจากไกล” จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง คนจร ฯลฯ ผลงานกำกับของ อรรถพร ไทยหิรัญ โดยได้รับเกียรติจาก ยุวดี ไทยหิรัญ แม่ของอรรถพร และ นาดยา ทองก้อน ผู้จัดการกองถ่าย มาร่วมพูดคุยหลังจบภาพยนตร์ ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

๙ สิงหาคม

หอภาพยนตร์ ร่วมกับ ชมรมสมองใสใจสบาย ศูนย์ดูแลภาวะสมองเสื่อม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และบริษัทชีวมิติ วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด จัด Live Talk สนทนาเกี่ยวกับภาพยนตร์สารคดี เรื่อง Bangla Surf Girls ในกิจกรรมภาพยนตร์กับผู้สูงอายุ รูปแบบออนไลน์ โดยหลังจบภาพยนตร์ได้มีการสนทนากับลดาวัลย์ วณวิทย์ (วดีลดา เพียงศิริ), รศ.นพ.สุขเจริญ ตั้งวงษ์ไชย, กนกวรรณ กนกวนวงศ์ ดำเนินรายการโดย สัมผัสชัย โชติรสเสถรณี

๑๖ สิงหาคม

เนื่องในวาระครบรอบ ๗๗ ปี วันสันติภาพไทย สถาบันปรีดี พนมยงค์ ร่วมกับ กรุงเทพมหานคร จัดฉาย พระเจ้าช้างเผือก และ จัดรายการสนทนาหลังจบภาพยนตร์ โดยมี โดม สุขวงศ์ ผู้ก่อตั้งหอภาพยนตร์, ชลิดา เอื้อบำรุงจิต ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ และ กษิดิศ อนันท์นาธร ร่วมสนทนา ณ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์เสรีไทย-อนุสรณ์ สวนเสรีไทย บึงกุ่ม

๑๖-๑๘ สิงหาคม

หอภาพยนตร์ต้อนรับคณะบุคลากรทางการศึกษาจากเมืองพัทยาเข้าเยี่ยมชมหอภาพยนตร์ พร้อมทั้งร่วมอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรวิชาภาพยนตร์ เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างหลักสูตรวิชาภาพยนตร์ และการนำภาพยนตร์ไปปรับใช้ในโรงเรียนเมืองพัทยาทั้ง ๑๑ แห่ง ณ โรงภาพยนตร์ประเทือง ศรีสุพรรณ

๒๐ สิงหาคม

หอภาพยนตร์ในโครงการสนับสนุนภาพยนตร์สำหรับโรงภาพยนตร์อิสระ ร่วมกับ NOIR ROW ART SPACE จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง คำสั่งคำสาป ณ นิวโรว์ อาร์ตสเปซ จตุรธานี โดยมี พุทธพงษ์ เจริญรัตตัญญู นักจัดกิจกรรมภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง แนะนำภาพยนตร์ก่อนฉายผ่านระบบ zoom

๒๐ สิงหาคม

กิจกรรม Cinema Lecture หอภาพยนตร์จัดฉาย West Side Story ต่อด้วยการบรรยายจาก ผศ.ดร.ธนพล

เศตะพราหมณ์ วาทยกรและนักประพันธ์ดนตรี จากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมนำเสนอแง่มุมทางดนตรี การผสมผสานดนตรีคลาสสิกกับดนตรีแจ๊สและละติน ความสัมพันธ์ระหว่างบทเพลงและบทละคร บริบทต่าง ๆ ที่แวดล้อมวิถีคิดในการสร้างดนตรีสไตล์แบบ West Side Story ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

ความร่วมมือกับต่างประเทศ

หอภาพยนตร์เผยแพร่ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ รัชกาลที่ ๗ เสด็จฯ สหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ในกิจกรรม Archival Gem Screening ของสมาคมนักอนุรักษ์สื่อสิ่งพิมพ์และสิ่งพิมพ์ (SEAPAVAA)

รถโรงเรียนต้องใจ

ไป ๓ จังหวัดฝั่งอันดามัน

ทีมงานรถโรงเรียน

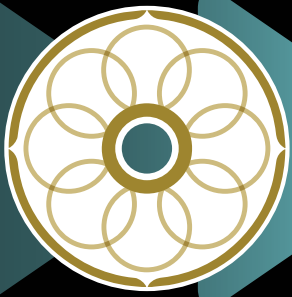
รถโรงหนังห่างหายจากการเดินทางไปจัดฉายภาพยนตร์ในจังหวัดต่าง ๆ ระยะเวลาหนึ่งช่วงขาปีที่ผ่านมามา เพราะการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ แต่ในปี ๒๕๖๕ นี้ เราได้กลับมาให้บริการอีกครั้ง ภายใต้มาตรการดูแลสุขอนามัยอย่างเข้มงวด และลดจำนวนที่นั่งในแต่ละรอบลงเพื่อเพิ่มความอุ่นใจแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายในรถโรงหนัง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นอย่างดี

จุดหมายในการเดินทางไปจัดกิจกรรมบริการประชาชนครั้งนี้คือ ๓ จังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดพังงา ภูเก็ต และกระบี่ โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ต เราได้จัดโรงหนังให้เป็นภาพยนตร์สถานจังหวัดภูเก็ต ๒๕๖๕ เพื่อเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้ชมภาพยนตร์ที่หลากหลายกันอย่างจุใจถึง ๑๕ วันเต็ม โดยยังคงให้บริการจัดฉายภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กนักเรียน ในช่วงเช้า-บ่าย ในวันจันทร์-ศุกร์ และรอบเย็นเป็นรอบฉายของประชาชนเช่นเคย ส่วนในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ได้จัดฉายเพิ่มพิเศษ ๒ รอบต่อวัน และจัดกิจกรรมบรรยายเรื่อง “การใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้” สำหรับครู นักการศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไป

แม้ว่าในเดือนที่รถโรงหนังล่องได้คราวนี้จะมีฝนปรอยลงมาสลับมีพายุฝน เพลิงมาอย่างหนักหน่วงเกือบทุกวัน แต่ก็ได้รับความสนใจจากคณะครูและนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ และประชาชนทั่วไปเป็นอย่างดี เรียกได้ว่า ฝนไม่ได้เป็นอุปสรรคในการดูหนังของชาวปักษ์ใต้แต่อย่างใด

จุดจัดกิจกรรม

ลำดับ	สถานที่	วันที่จัดฉาย
๑	สำนักงานเทศบาลตำบลท่าฉลอม อ.กะเปอร์ จ.พังงา	๒๘-๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
๒	ลานอเนกประสงค์ แหลมสะพานหิน อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต	๑-๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕
๓	สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทับปด อ.เมืองกระบี่ จ.กระบี่	๑๘-๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕
๔	สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาหิน อ.เขาพนม จ.กระบี่	๒๐-๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

26th

การประชุมวิชาชีพ SEAPAVAA ครั้งที่ ๒๖

สัณห์ชัย โชติรสเศรณี

ถึงแม้การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโควิด-๑๙ จะทุเลาลง แต่ในหลายประเทศก็ยังจำกัดการเดินทางออกนอกประเทศ และด้วยสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ทำให้คณะกรรมการบริหารสมาคมอนุรักษ์สื่อทัศนแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก (Southeast Asia-Pacific Audiovisual Archive Association - SEAPAVAA) ตัดสินใจจัดการประชุมวิชาชีพ SEAPAVAA ครั้งที่ ๒๖ แบบออนไลน์ อีกหนึ่งปี โดยมีหัวข้อการประชุมคือ **Moving AV Archives Forward** (การก้าวหน้าต่อไปของหอจดหมายเหตุสื่อทัศน) การจัดงานครั้งนี้ ไม่มีประเทศเจ้าภาพเหมือนครั้งที่ผ่านมา แต่เป็นคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ เป็นผู้ดำเนินการ และมีองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO) ประจำประเทศไทย เป็นผู้สนับสนุนหลัก

การประชุมวิชาชีพ SEAPAVAA ครั้งที่ ๒๖ แบบออนไลน์ จัดขึ้นในวันที่ ๑๙-๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยใช้ระบบ Gather Town ซึ่งเป็นระบบจำลองการประชุมเหมือนจริงแบบจำลองในรูปแบบเหมือนเกม 8-bit โดยผู้เข้าร่วมประชุมสามารถสร้างตัวละครของตัวเองได้ และสามารถร่วมประชุมและสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เข้าร่วมประชุมคนอื่น ๆ ได้เหมือนจริง และมีการถ่ายทอดผ่าน Facebook Live ของสมาคมฯ เนื้อหาการประชุมวิชาชีพโดยสังเขปมีดังนี้

วันอังคารที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ในวันแรกของการประชุมวิชาชีพครั้งนี้ มีรูปแบบที่แตกต่างจากการประชุมวิชาชีพครั้งอื่น ๆ ที่จะคัดเลือกหัวข้อและเนื้อหาที่ผู้สนใจส่งเข้ามานำเสนอในการประชุมสัมมนา เป็นการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์บรรยายในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

การบรรยายปาฐกถาหัวข้อ digitalpasifik.org – Reflections on Designing and Delivering a Bridge between Worlds (digitalpasifik.org – ภาพสะท้อนการออกแบบและสร้างสะพานเชื่อมโลก) โดย Tim Kong ผู้อำนวยการ Digital Experience (ประสบการณ์ดิจิทัล) ของหอสมุดแห่งชาตินิวซีแลนด์ ซึ่งพูดถึงความท้าทายและความพยายามออกแบบเว็บไซต์ที่รวบรวมมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิกให้ง่ายและสะดวกในการใช้มากที่สุด โดยเฉพาะกับกลุ่มเป้าหมายหลักของเว็บไซต์ ซึ่งอาศัยอยู่ในภูมิภาคหมู่เกาะแปซิฟิก

การบรรยายหัวข้อต่อมาเป็นเรื่อง Digital Preservation for Audiovisual Materials: Where to Start, What is the Approach? (การอนุรักษ์โดยเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับสื่อทัศน: เริ่มต้นที่ใด และใช้อะไร) โดย Lauren Sorensen จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา บรรยายถึงกระบวนการอนุรักษ์สื่อทัศนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และการเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสม โดยเฉพาะกับหน่วยงานอนุรักษ์ขนาดเล็กหรือมีทรัพยากรไม่มากนัก

การบรรยายเรื่องที่ ๓ เรื่อง Archival Resilience – Hidden Dangers (ความยืดหยุ่นของงานอนุรักษ์ – ภัยอันตรายที่ซ่อนอยู่) โดย Jamie Lean ผู้เป็น SEAPAVAA Fellowship เมื่อปี ๒๕๖๒ บรรยายประเด็นการควบคุมความเสี่ยงที่เกิดจากระบบราชการ ซึ่งมีผลต่อการบริหารจัดการหน่วยงานอนุรักษ์

ชลิดา เอื้อบำรุงจิต ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ ได้รับเชิญบรรยายเรื่อง Meet New Audiences (กลุ่มผู้ชมกลุ่มใหม่) ซึ่งเกี่ยวกับความสำเร็จของหอภาพยนตร์ที่ดำเนินการเผยแพร่สื่อสตรีมมิงที่อนุรักษ์ผ่านระบบออนไลน์ช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และทำให้เข้าถึงกลุ่มผู้ชมกลุ่มใหม่ ๆ

การบรรยายเรื่องต่อมา เรื่อง Archiving and Accessing the Khmer Rouge Survivors' Memory through Inter-Generational Dialogue and Multimedia Application (การอนุรักษ์และเผยแพร่ความทรงจำของผู้รอดชีวิตจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์กัมพูชาผ่านบทสนทนาระหว่างคนต่างวัยและแอปพลิเคชันมัลติมีเดีย) โดย Sopheap Chea ผู้อำนวยการ Bophana Audiovisual Resource Center ซึ่งเนื้อหาบรรยายพูดถึงโครงการ Acts of Memory ที่ให้คนรุ่นใหม่บันทึกการพูดคุยกับคนในครอบครัวถึงประสบการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ โดยมีการเผยแพร่เทปบันทึกผ่านแอปพลิเคชัน Khmer Rouge History

การบรรยายเรื่องสุดท้าย เรื่องการอนุรักษ์สื่อสตรีมมิงแบบแอนะล็อก Born to Live (เกิดมาเพื่อมีชีวิต) โดย Ilse Assmann จาก Apricity Consulting อดีตประธานสมาคมนานาชาติด้านหอจดหมายเหตุเสียงและสื่อสตรีมมิง (International Association for Sound and Audiovisual Archives: IASA) ซึ่งเนื้อหาเกี่ยวกับโครงการ #PreserveAfricaArchives ซึ่งเป็นโครงการที่ Ilse คิดริเริ่มสำหรับการแนะนำ เชื่อมต่อ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับงานหอจดหมายเหตุสื่อสตรีมมิงในทวีปแอฟริกา

วันพุธที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕

สมาคมฯ จัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมเลือกกลุ่มที่ตรงกับประเภทของกรู๊ปของตัวเอง โดยแบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

- กรู๊ปเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์สำหรับใช้ออกอากาศ
- กรู๊ปเกี่ยวกับภาพยนตร์
- กรู๊ปที่เป็นหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยที่มีกรู๊ปมรดกสตรีมมิง

ในแต่ละกรู๊ปจะมีผู้นำกระบวนการกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เช่น นโยบายการอนุรักษ์, วิธีการขั้นตอนการอนุรักษ์, การเผยแพร่สื่อสตรีมมิง, ความเสี่ยง, ความร่วมมือในอนาคต

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

วันสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย โดย Karen Chan ประธานสมาคมฯ ร่วมกับ Joshua Ng ตัวแทนผู้นำกระบวนการ ได้ร่วมสรุปประเด็นที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย โดยมีรายละเอียดโดยสังเขป ดังนี้

- ปัจจุบันหน่วยงานอนุรักษ์ล้วนเห็นความสำคัญของการแปลงสัญญาณดิจิทัลเพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ แต่ก็ยังพบปัญหาเรื่องกระบวนการคัดเลือกที่จะแปลงสัญญาณสื่อใด และการดำเนินการกับสื่อต้นฉบับหลังการแปลงสัญญาณ
- การสร้างความยั่งยืนในงานอนุรักษ์สื่อสตรีมมิง จำเป็นต้องประกอบด้วย การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อนุรักษ์, การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคนิคและกรู๊ปอนุรักษ์, การศึกษาเจ้าหน้าที่ รวมไปถึงแผนสืบทอดตำแหน่งที่เหมาะสม
- การสร้างความยั่งยืนยังรวมถึงต้องพยายามอนุรักษ์องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเครื่องมือที่ถกรุ่นแล้ว และองค์ความรู้ในแต่ละยุคสมัย เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในอนาคตได้
- นโยบายการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติควรครอบคลุมไปถึงเรื่องโรคระบาด การปกป้องกรู๊ปอนุรักษ์ อาคารหอจดหมายเหตุ และเจ้าหน้าที่ด้วย
- หน่วยงานอนุรักษ์พยายามใช้เครื่องมือสื่อสารยุคดิจิทัลในการเผยแพร่กรู๊ปที่อนุรักษ์ไปยังกลุ่มผู้ชมกลุ่มใหม่ ๆ อยู่เสมอ
- การพยายามใช้กรู๊ปอนุรักษ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ การหาทุน การสนับสนุนจากสาธารณชน

นอกจากนี้ Karen Chan ได้กล่าวถึงความเป็นไปได้ที่สมาคมฯ จะช่วยเหลือหน่วยงานอนุรักษ์ ไม่ว่าจะเป็นในการสร้างคู่มือ รายการตรวจสอบ กระบวนการคัดเลือกหรือการทิ้งสื่อสตรีมมิงที่มีสภาพแย่มากและเป็นพิษกับสื่ออื่น ๆ การแบ่งปันข้อมูลและแหล่งการอบรม หรือแหล่งทุนต่าง ๆ การเป็นตัวกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอนุรักษ์ต่าง ๆ เป็นต้น

การประชุมวิชาชีพ SEAPAVAA ครั้งที่ ๒๖ จบลงที่ชายหาดจำลองใน Gather Town เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีโอกาสพักผ่อนพูดคุยไต่ถามสารทุกข์สุกดิบ หลังจากนี้หลายคนไม่ได้มีโอกาสพูดคุยหรือพบเจอกันในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

ผู้ที่สนใจสามารถชมภาพบันทึกการประชุมวิชาชีพในส่วนของการบรรยายและการเสวนาสรุปได้ที่เฟซบุ๊กของสมาคมฯ <https://www.facebook.com/seapavaa> และช่อง YouTube ของสมาคมฯ

นอกจากการประชุมวิชาชีพแล้ว ระหว่างวันที่ ๒๗ กรกฎาคม - ๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ทางสมาคมฯ ยังมีการจัดฉาย Archival Gems Screening ซึ่งเป็นการรวบรวมสื่อสตรีมมิงที่ได้รับการอนุรักษ์จากสมาชิกในสมาคมฯ ผ่านเฟซบุ๊กของสมาคมฯ อีกด้วย ●

๕

สถานที่แห่งความทรงจำในกรุงเทพฯ

จิตพงษ์ ก่อสกุล

๑

เมืองคือพื้นที่แห่งความสัมพันธ์ของผู้คนด้วยกัน และพื้นที่สถานที่ต่าง ๆ เมืองใหญ่อย่างเช่น กรุงเทพฯ เผชิญกับปัจจัยต่างๆ อาคารสถานที่บางแห่งถูกทดแทนด้วยสิ่งใหม่ ๆ แต่ความทรงจำจากความสัมพันธ์กับสถานที่ยังคงอยู่ และถูกบันทึกด้วยสื่อต่าง ๆ คอลัมน์คลังอนุรักษ์ หอภาพยนตร์ฉบับนี้จึงนำเสนอสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ที่ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป หรือไม่หลงเหลือแล้ว หลายสถานที่ที่เป็นแลนด์มาร์กสำคัญจึงมีผู้นิยมถ่ายภาพยนตร์ไว้และหลงเหลือมาถึงปัจจุบัน

สี่แยกราชเทวี

บริเวณสี่แยกราชเทวีในปัจจุบัน เคยเป็นแหล่งย่านพักอาศัยราคาแพงของบรรดาขุนนางและคหบดี จนปี ๒๕๐๓-๒๕๐๔ ทางเทศบาลกรุงเทพมหานครได้ปรับปรุงพื้นที่ถนนโดยการถมคลองและรื้อสะพานราชเทวีออก จัดสร้างเป็นวงเวียนน้ำพุขนาดใหญ่ประดับประดาไม้ดอกอย่างสวยงาม ส่วนบริเวณย่านนั้นก็เริ่มเปลี่ยนเป็นแหล่งการค้าธุรกิจสำคัญ

แห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ ทั้งกิจการเกี่ยวกับความงาม ร้านอาหาร ร้านแว่นตา ร้านขายฟูกที่นอน อีกทั้งยังเกิดโรงหนังและโรงแรมขนาดใหญ่อยู่รายรอบ แม้ปัจจุบัน น้ำพุใหญ่กลางแยกราชเทวีจะถูกรื้อถอนออกไปแล้ว แต่น้ำพุขนาดย่อมบริเวณเกาะกลางที่ห้อมมั่งคั่งด้านของจุดตัดถนนในปัจจุบันก็น่าจะเป็นการออกแบบเพื่อรำลึกถึง โดยภาพยนตร์ที่บันทึกภาพวงเวียนราชเทวีไว้อย่างชัดเจนคือ *กรุงเทพ: สถานีขนส่งหมอชิต อนุสาวรีย์ชัยวงเวียนราชเทวี* สันนิษฐานว่าสร้างราวปี ๒๕๑๒ มอบโดยกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งบันทึกบริเวณสถานีขนส่งหมอชิตจากมุมสูง ก่อนที่จะเคลื่อนจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิมาตามถนนพญาไท ผ่านวงเวียนน้ำพุราชเทวี เข้าสู่ย่านใจกลางกรุงเทพมหานคร

สนามม้านางเลิ้ง

จากสี่แยกราชเทวีมาตามถนนเพชรบุรี ผ่านแยกยมราชเข้าสู่ถนนพิษณุโลก ทางฝั่งขวามือจะเป็นแปลงที่ดินขนาดใหญ่ ๒๐๐ กว่าไร่ที่กำลังจะเป็นที่ตั้งของอุทยานเฉลิมพระเกียรติฯ รัชกาลที่ ๙ ในอดีตที่ดินผืนใหญ่นี้เคยเป็นที่ตั้งของ “ราชตฤณมัยสมาคมแห่งกรุงสยาม” สโมสรกีฬาและสนามม้าแข่งสำหรับสมาชิก (นิยมเรียก สนามไทย หรือเรียกจากที่ตั้งว่า สนามม้านางเลิ้ง) ตามหลังการเกิดขึ้นของราชกรีฑาสโมสร ถนนอังรีดูนังต์ ซึ่งเป็นสโมสรกีฬาและสนามแข่งม้าสำหรับสมาชิกที่จัดตั้งโดยคนอังกฤษ (คนนิยมเรียก สนามฝรั่ง) สนามม้านางเลิ้งดำเนินกิจการมาจนอายุ ๑๐๒ ปี จึงเลิกกิจการด้วยประสบภาวะขาดทุน และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นผู้ให้ราชตฤณมัยสมาคมฯ เข้าอาคารและที่ดิน

๒

๓

ได้แจ้งบอกเลิกสัญญาเช่า และขอให้ส่งมอบสถานที่คืน ภาพยนตร์ที่บันทึกสนามม้านางเลิ้งไว้เป็นภาพยนตร์ข่าวการแข่งขันม้าการกุศลสาธารณะ ใน

เดือนกรกฎาคม ๒๕๑๓ โดยช่อง ๓ ในภาพยนตร์จะปรากฏภาพผู้คนแน่นสนามที่กำลังตื่นเต้นไปกับการแข่งขัน ตั้งแต่มาลงสู่ลู่วิ่งจนควบเข้าเส้นชัย โดยมีพื้นหลังเป็นสนามแข่งขันพื้นที่โล่งเตียนขนาดใหญ่ และสามารถมองเห็นหลังคาพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตรอยู่ถัดออกไป

โรงภาพยนตร์สยาม

ราวปี ๒๕๐๗ พื้นที่ตั้งแต่หัวมุมถนนพญาไทไปจนถึงหัวมุมถนนอังรีดูนังต์ ซึ่งเดิมเป็นสวนผักและชุมชนแออัด ได้ถูกปรับเปลี่ยนเป็นย่านการค้าแห่งใหม่ขึ้นคือ ย่านสยามสแควร์ ประกอบด้วยอาคารพาณิชย์หลายร้อยห้อง และมีสถานที่ที่จัดให้มีกิจกรรมเพื่อความบันเทิงต่าง ๆ เช่น โรงโบว์ลิง ลานไอซ์สเก็ตติง โดยเฉพาะเมื่อมีกลุ่มเอเพ็กซ์ของ ฟิสริฐ ตันสัจจา เข้ามาลงทุนสร้างโรงภาพยนตร์ถึง ๓ โรง คือ สยาม ลิโด และ สกาลา ในระหว่างปี ๒๕๐๙-๒๕๑๒ ตลอดเวลาหลายสิบปี พื้นที่บริเวณสยามสแควร์มีการเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง มีธุรกิจใหม่ ๆ เข้ามาในพื้นที่และกลายเป็นแหล่งชุมนุมและทำกิจกรรมยอดนิยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับวัยรุ่นในแต่ละยุค โรงภาพยนตร์ทั้งสามก็ได้ผ่านจุดที่ได้รับความนิยมสูงสุดและเสื่อมความนิยมลง โรงภาพยนตร์สยามประสบเหตุเพลิงไหม้ในปี ๒๕๕๓ และปิดตัวลงไปถาวร ก่อนที่ลิโดและสกาลาจะทยอยปิดตัวไปในปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๓ ตามลำดับ ภาพยนตร์บันทึกภาพของโรงภาพยนตร์สยาม ซึ่งเป็นโรงแรกที่เริ่มเปิดให้บริการในจำนวนสามโรงนั้น คือเรื่อง *โรงหนังในอดีต* ซึ่งเป็นภาพยนตร์โฆษณาขอความร่วมมือช่วยกันปราบปรามการหลีกเลี่ยงอากรมหรสพของกรมสรรพากร สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในปี ๒๕๒๓ โดยกรมสรรพากร เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนที่เข้าชมมหรสพให้ความร่วมมือทำตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้รัฐสามารถเก็บอากรมหรสพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในหนังจะปรากฏภาพจากมุมหน้าโรงหนังสยาม และภายในตัวอาคารบริเวณบ็อกซ์ช้ายตัว และทางเข้าตัวโรงซึ่งจะมีพนักงานโรงภาพยนตร์ยืนตรวจเช็คตั๋วจากผู้ชม

ศาลาเฉลิมไทย

อาคารศาลาเฉลิมไทย ตรงข้ามป้อมมหากาฬ ได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมยุคใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับรูปทรงเรขาคณิต เช่นเดียวกับสถาปัตยกรรมยุคคณะราษฎรอื่น ๆ อีกหลายอาคารบนถนนราชดำเนิน เพื่อให้เป็นโรงมหรสพแห่งชาติ จากความคิดของ จอมพล แปลก พิบูลสงคราม ที่ต้องการสร้างอาคารพาณิชย์สมัยใหม่และให้เป็นທີ່เชิดหน้าชูตาประเทศ แต่ชะงักไปไม่เสร็จเรียบร้อยเพราะเกิดสงคราม ก่อนที่จะถูกเปลี่ยนเป็นโรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมไทยในปี ๒๔๙๖ จนเมื่อปี ๒๕๓๒ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้รื้อศาลาเฉลิมไทย แม้จะมีการคัดค้านจากหลายฝ่าย

เนื่องจากเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของวงการภาพยนตร์ไทย แต่ก็ไม่เป็นผล ภาพยนตร์ที่บันทึกภาพโรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมไทยที่น่าสนใจคือ *โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมไทย* (๒๕๓๒) ซึ่งบันทึกการขนย้ายสิ่งของจากโรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมไทยของเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ ความโดดเด่นของภาพยนตร์เรื่องนี้คือการบันทึกภาพทั้งภายในและภายนอก ตั้งแต่บนห้องฉายอันเต็มไปด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับฉายภาพยนตร์ต่าง ๆ และเรื่อยลงมาตามบันได ขณะที่ชายกลุ่มหนึ่งขนย้ายเครื่องฉาย ๓๕ มม. และ ๗๐ มม. ขนาดใหญ่ เพื่อนำมาจัดเก็บที่หอภาพยนตร์ นอกจากนี้ ศาลาเฉลิมไทยยังปรากฏอยู่ในหนังไทย เรื่องที่โดดเด่นคือ *พี่ชาย* (๒๕๔๔) ซึ่งมีภาพช่วงศาลาเฉลิมไทยยังเป็นโรงละคร และเนื้อเรื่องก็เกี่ยวกับคณะละครเวทีที่เล่นที่นั่น

สวนสัตว์ดุสิต

อีกสถานที่หนึ่งในกรุงเทพฯ ซึ่งผู้คนจำนวนมากหลากหลายวัยมีประสบการณ์ร่วมกันคือ สวนสัตว์ดุสิต หรือ เขาดินวนา เดิมพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ มีพระราชดำริให้จัดสร้างขึ้นในปี ๒๔๓๘ โดยทรงได้แรงบันดาลใจมาจากกิจการสวนพฤกษชาติของต่างประเทศ เพื่อเป็นที่ประพาส ทรงพระเกษมสำราญส่วนพระองค์ จนภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานสวนดุสิตให้ดำเนินการจัดทำเป็นสวนสาธารณะและเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน และได้เริ่มเปิดทำการเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๔๘๑ โดยย้ายสัตว์บางชนิด เช่น กวางดาว จะเข้ลิง มาจากสวนสราญรมย์และสวนอัมพร และขอช้างหลวงจากสำนักพระราชวังมาให้ประชาชนได้เข้าชม จนราวปี ๒๔๙๗ จึงได้อิโณมาอยู่ภายใต้การดูแลขององค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำหรับภาพยนตร์ที่บันทึกภาพสวนสัตว์ดุสิตที่สมบูรณ์ที่สุดเรื่องหนึ่งคือ ผลงานภาพยนตร์สารคดีชื่อ *สวนสัตว์ดุสิต Dusit Zoo 1953-1955* โดย ไว.เซียะ (วิไล ลิ้มประสูตร) ซึ่งบันทึกภาพทั้งเจ้าหน้าที่สวนสัตว์ ผู้มาเยี่ยมชม และสัตว์ต่าง ๆ นานาชนิด นอกจากนี้ก็มีภาพยนตร์ไทยที่ได้บันทึกภาพเขาดินไว้ เช่น *เสน่ห์บางกอก* (๒๕๐๙) และหนังบ้านอีกเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นสถานที่ยอดนิยมสำหรับครอบครัว

ภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอในบทความนี้ บางส่วนสามารถรับชมได้จากช่องยูทูบหอภาพยนตร์ (Film Archive Thailand) ผู้อ่านที่สนใจรับชมภาพยนตร์บันทึกสถานที่ต่าง ๆ ในความทรงจำจากบทความ สามารถเข้ามาสืบค้นและรับชมได้ในห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี ทุกวันอังคาร-อาทิตย์ เวลา ๑๐.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น. (หยุดวันจันทร์) โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรับชม ●

การทำจดหมายเหตุส่วนบุคคล ตอนที่ ๕

การทำความสะอาด ดูแล และจัดการวัตถุประเภทฟิล์มภาพยนตร์

กองบรรณาธิการ

คอลัมน์การทำจดหมายเหตุส่วนบุคคล ตอนที่ ๕ นี้ จะเป็นเรื่องการดูแลจัดการและเก็บรักษาวัตถุประเภทฟิล์มภาพยนตร์ ก่อนอื่นเราจะพาไปรู้จักลักษณะและประเภทของฟิล์มภาพยนตร์โดยสังเขปกันก่อน

ขนาดฟิล์ม

ขนาดฟิล์มจะวัดความกว้างของฟิล์มภาพยนตร์ ขนาดมาตรฐานของฟิล์มที่ใช้กันแพร่หลายและมักพบเห็นบ่อย คือ ขนาด ๘ มม. ซึ่งพบมากในกลุ่มหนึ่งบ้าน หนึ่งที่ถ่ายทำอย่างมือสมัครเล่นในครอบครัว ปัจจุบันเริ่มมีกลุ่มศิลปินและกลุ่มทำหนังทดลองเริ่มกลับมาใช้, ๑๖ มม. จะถูกใช้สำหรับหนังข่าว หนังของนักถ่ายมืออาชีพ และหนังไทยในยุคหลังสงครามครั้งที่ ๒ จนถึงปี ๒๕๑๕ และขนาด ๓๕ มม. ซึ่งเป็นฟิล์มขนาดมาตรฐานที่ใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์ที่ออกฉายทั่วไป ส่วนฟิล์มขนาด ๗๐ มม. ในประเทศไทย อาจจะมีการใช้ค่อนข้างน้อย

ฟิล์มที่นิยมใช้กันทั่วไป ๓ ขนาด คือ ๘ มม., ๑๖ มม. และ ๓๕ มม.

ชนิดของฐานฟิล์ม

ฐานฟิล์มเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของฟิล์ม มีหลายประเภท ซึ่งมีลักษณะที่ต่างกัน **ไนเตรต (Nitrate)** เป็นฐานฟิล์มในยุคแรกของการผลิตฟิล์มภาพยนตร์ อาจจะได้ว่าเป็นฟิล์มที่มีความคงทนมากที่สุด เพราะสามารถอยู่มาได้จนถึงปัจจุบัน แต่ข้อเสียที่อันตรายคือ สามารถติดไฟได้ง่าย และเมื่อเกิดการเผาไหม้ขึ้นจะไม่สามารถดับไฟที่เกิดขึ้นได้ เนื่องจากตัวฟิล์มสร้างออกซิเจนออกมา และไฟที่ลุกไหม้จะดับก็ต่อเมื่อมันได้เผาตัวเองจนหมดแล้ว

อะซิเตต (Acetate) เป็นฐานฟิล์มที่ถูกพัฒนาต่อจากฟิล์มไนเตรต ตัวฟิล์มมีกลิ่นเฉพาะคล้ายลูกเหม็น ฟิล์มในกลุ่มอะซิเตตนี้จะมี ๒ ประเภทคือ ไดอะซิเตต (Diacetate) ซึ่งใช้ในช่วงแรก ๆ กับ ไตรอะซิเตต (Triacetate) ซึ่งถูกใช้อย่างแพร่หลาย ฟิล์มกลุ่มนี้มีความปลอดภัยและไม่ติดไฟง่ายแบบไนเตรต จึงถูกเรียกว่าเป็นฟิล์มปลอดภัย (Safety Film) ซึ่งในขอบฟิล์มจะมีการพิมพ์คำว่า SAFETY FILM ข้อเสียของฟิล์มชนิดนี้คือ เมื่อฟิล์มเริ่มเสื่อมสภาพจะมีกลิ่นเปรี้ยวคล้ายกรดน้ำส้ม

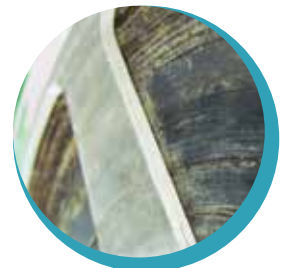
โพลีเอสเตอร์ (Polyester) เป็นฐานฟิล์มที่ผลิตเพื่อใช้กับภาพนิ่งหรือฟิล์มขนาดเล็กในช่วงกลางปีทศวรรษ ๑๙๔๐ ก่อนที่จะมาใช้ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นส่วนใหญ่ ในช่วงกลางทศวรรษ ๑๙๕๐ ฟิล์มโพลีเอสเตอร์จะมีความเหนียวคงทน ไม่ได้ขาดง่าย ๆ ฉีกด้วยมีมนุษย์ไม่ขาด และมีคำว่า SAFETY FILM ไว้บนขอบฟิล์มเช่นเดียวกับอะซิเตต

Twist อาการของฟิล์มภาพยนตร์ที่มีลักษณะบิดเป็นเกลียว

Mould คือฟิล์มภาพยนตร์ที่มีราขึ้น

Insects ฟิล์มภาพยนตร์ที่ถูกแมลงกัดกิน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นปลวก

ลักษณะความเสียหายทางกายภาพของฟิล์มภาพยนตร์ และการรักษาเบื้องต้น

- ฟิล์มที่มีคราบสกปรกจากน้ำมัน
- ฟิล์มภาพยนตร์มีเกล็ดสีขาวขึ้นที่ฟิล์มภาพยนตร์
- ฟิล์มภาพยนตร์มีราขึ้นเกิดจากการเก็บฟิล์มในที่ที่มีความชื้นสูง
- ฟิล์มภาพยนตร์มีคราบต่าง ๆ เป็นรอยต่างเห็นได้ชัดเจน เช่น คราบที่เกิดจากการโดนน้ำ
- ฟิล์มภาพยนตร์สกปรกจากสนิม ส่วนใหญ่จะเกิดจากการเก็บรักษาฟิล์มที่ไม่ถูกต้อง
- ฟิล์มภาพยนตร์ถูกแมลงกัดกิน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นปลวก และมีร่องรอยให้เห็นได้ชัดเจน มักจะพบได้ในประเทศที่อู่แถบเมืองร้อน

การรักษาเบื้องต้น: ทำความสะอาดเบื้องต้น เช็ดด้วยสารเคมี (Isopropanol) ในบริเวณฟิล์มที่ชำรุดต้องซ่อมแซมโดยผู้เชี่ยวชาญ

- รุหนามเตยมีรอยแตก รอยแห้ว หรือฉีกขาดเป็นแนวยาว
- ฟิล์มฉีกขาดที่ไม่ใช่บริเวณรอยต่อ

การรักษาเบื้องต้น: สามารถซ่อมด้วยเทปสำหรับซ่อมฟิล์ม โดยเฉพาะ ในกรณีที่ซ่อมแซมเพื่อการใช้งานชั่วคราว สามารถใช้เทปใสในการซ่อมแซมได้ แต่เมื่อเสร็จแล้วควรลอกออกทันที

- อาการชำรุดของเส้นเสียง ซึ่งอาจฉีกขาดเป็นบางส่วน หรือมีรอยขีดข่วนทำให้เส้นเสียงหายไปบางส่วน

การรักษาเบื้องต้น: ถ้าขาดบริเวณเส้นเสียงสามารถใช้เทปซ่อมได้ แต่ถ้าเป็นเส้นเสียงแบบ Magnetic ให้ซ่อมเทปฝั่งที่ไม่ใช่เส้นเสียง

- ร่องรอยการเผาไหม้บนฟิล์มภาพยนตร์ มีลักษณะเป็นรอยพองหรือละลาย

การรักษาเบื้องต้น: ปกติฟิล์มจะไหม้พองเป็นเฟรม ให้ใช้เทปสำหรับซ่อมฟิล์มในการซ่อมแซม แต่ถ้าไหม้จนฟิล์มขาดต้องซ่อมด้วยการต่อฟิล์ม

- รอยขีดข่วน บริเวณฐานและเยื่อภาพ อาจเป็นรอยขีดข่วนตามยาวหรือตามขวาง มักจะเกิดระหว่างการฉาย

การรักษาเบื้องต้น: รักษาทางกายภาพลดรอยขีดข่วนไม่ได้ แต่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลลบรื้อรอยจากไฟล์ที่สแกนได้

Fade อาการของสีฟิล์มภาพยนตร์ที่ซีดจาง

Spoking เป็นลักษณะที่ฟิล์มมีอาการโค้งงอ หักมุมเป็นเหลี่ยมและคลื่น

Blocked อาการของฟิล์มภาพยนตร์ที่แข็งติดกันเป็นก้อน

- สีฟิล์มภาพยนตร์ที่ซีดจาง เนื่องมาจากการเก็บรักษาที่ไม่ถูกต้อง

การรักษาเบื้องต้น: รักษาทางกายภาพให้สีกลับมาเหมือนเดิมไม่ได้ แต่สามารถบูรณะสีของไฟล์ภาพยนตร์ที่ได้รับการสแกนแล้ว

- ฟิล์มมีกลิ่นกรดน้ำส้ม ซึ่งกลิ่นเกิดจากความเสื่อมของฟิล์มภาพยนตร์
- ฟิล์มภาพยนตร์มีอาการโค้งงอ หักมุมเป็นเหลี่ยมและคลื่น หรือบิดเป็นเกลียว
- อาการโค้งงอ (โก่งตัว) ของฟิล์มภาพยนตร์ ขอบฟิล์มทั้ง ๒ ด้านจะมีลักษณะโค้งงอเข้าหากัน
- ฟิล์มภาพยนตร์หดตัว
- ฟิล์มภาพยนตร์เปราะและแตก
- ฟิล์มภาพยนตร์แข็งติดกันเป็นก้อน เกิดจากการถูกกรอเก็บในแบบเดิมเป็นเวลานาน
- เยื่อภาพไม่เกาะติดกับฐานฟิล์ม มีอาการแตกตัวแยกออกจากฐานฟิล์ม
- เยื่อภาพละลายจนไม่เห็นภาพ ส่วนใหญ่มักเกิดจากการโดนน้ำ หรือฟิล์มที่มีอาการเสื่อมสภาพที่มีอาการเหนียวติดกัน

การรักษาเบื้องต้น: ต้องซ่อมแซมโดยผู้เชี่ยวชาญ

วิธีแนะนำในการจัดการดูแล และเก็บรักษาฟิล์มอย่างง่าย ๆ

๑. เปิดกล่องฟิล์มดูว่าฟิล์มมีสภาพอย่างไร แล้วแบ่งฟิล์มออกเป็น ๒ กอง คือ ฟิล์มสภาพดี และฟิล์มที่เริ่มมีกลิ่นกรดน้ำส้ม และมีลักษณะความเสียหายทางกายภาพดังรายละเอียดข้างต้น ควรเก็บกล่องหรือซองที่ใส่ฟิล์มไว้ด้วย เพราะอาจมีข้อมูลเกี่ยวกับฟิล์มบันทึกอยู่

๒. เมื่อแยกฟิล์มเสร็จแล้ว ให้เก็บฟิล์มในท้องที่มีอุณหภูมิค่อนข้างคงที่ไม่ร้อน ไม่ชื้น ไม่สัมผัสกับแสงแดดโดยตรง ควรเก็บให้ห่างจากสารเคมี ไอเสีย และน้ำ ส่วนฟิล์มที่มีอาการป่วยให้ทำการรักษาเบื้องต้นตามอาการ และควรแยกท้องเก็บจากฟิล์มที่ดี และต้องเป็นท้องที่มีอากาศถ่ายเท เพราะถ้าเก็บรวมกันอาจทำให้ฟิล์มที่ดีติดโรคจากฟิล์มที่ป่วยได้

๓. การดูแลรักษาฟิล์มนั้นไม่ยากแต่ก็ไม่ง่าย การดูแลรักษาและซ่อมแซมฟิล์มที่ป่วยอาจจะต้องมีการประเมินความเสื่อมสภาพและทำการซ่อมแซมโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ●

มนัส กิ่งจันทร์

จากฝึกกลางแปลง ถึงวันเกียติยศที่หอภาพยนตร์

พุทธพงษ์ เจริญรัตตัญญู

ผู้ที่ชื่นชอบหนังไทยหลายคนคงคุ้นเคยกับ มนัส กิ่งจันทร์ ผู้รอบรู้เรื่องหนังไทยอย่างหาตัวจับได้ยาก และถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ในชื่อชุด “ชมทางหนังไทยในอดีต” มายาวนาน ในเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมาเป็นช่วงเวลาที่มีมนัสได้เกียติยศอายุจากการทำงานที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) นับเป็นเจ้าหน้าที่คนแรกที่อยู่จนครบวาระดังกล่าวจดหมายข่าวว่า ฉบับนี้จึงชวน “พี่มนัส” ของชาวหอภาพยนตร์ นั่งคุยกันในชั่วโมงสุดท้ายของการทำงานเพื่อรำลึกความหลัง รวมทั้งฝากข้อความถึงคนที่ยังต้องขับเคลื่อนหอภาพยนตร์ต่อไปในอนาคต

จุดเริ่มต้นที่ทำให้ชอบหนังไทย

จริง ๆ มันก็ไม่ได้รู้ว่าชอบตอนไหน เกิดมาพอจำความได้ ตั้งแต่เป็นเด็กอยู่ที่สุรินทร์ ก็ดูหนังกลางแปลงเป็นหลัก มันเป็นมหรสพอย่างเดียวที่มีอยู่ ลึกเราก็ดูหนังกลางแปลงมันเป็นเรื่องที่ทันสมัยที่สุดในความคิดเรา สมัยนั้นทีวีไม่มี บ้านเราไม่มีไฟฟ้า ฉะนั้นเมื่อหนังกลางแปลงมา มีเสียงลำโพงดัง เราดูแล้วก็เลยชอบ

เคยฝันถึงการทำงานเกี่ยวกับหนังบ้างไหม

อยากเป็นคนฉายหนังไง คอยเก็บเศษฟิล์มหนังมาทำเครื่องสไลด์ประดิษฐ์เครื่องฉายหนัง ๘ มม. เองจากไอ้ที่เขาส่งดูฟิล์ม ๘ มม. แล้วมีเพื่อนเราที่พอทำบริการสมยศภาพยนตร์ที่สุรินทร์มาชวนไปฉายหนัง เราก็เลยตามเขาไปฉายหนังกลางแปลงตั้งแต่ ม.ศ.๓ ช่วงปิดเทอมก็ไปกับเขาเลย เขาไปเร่กัน

ผมหัดตั้งแต่ตั้งจอหนัง ทำทุกอย่าง มาตำแหน่งสุดท้ายคือเป็นโฆษกที่ฝันที่สุด คืออยากเป็นนักพากย์หนัง แต่โดนเสียงมันยังเด็ก เราก็ได้แค่ฝัน แล้วก็ฝันว่าถ้าเราเรียนจบแล้วจะไปตั้งหน่วยหนังกลางแปลง แต่พอเราเข้ากรุงเทพฯ มาเรียนกฎหมายที่รามคำแหง ปี ๒๕๒๔ พอปี ๒๕๒๗ วิชาโหม่งบูมเพื่อนก็บอกว่าวิชาโหม่งบูมดีหนังกลางแปลงจอยุ่ไม่ได้แล้ว

ทำไมถึงเลือกเรียนกฎหมาย

ที่แรกเราเลือกคณะศึกษาศาสตร์ แต่พี่เขยที่เรามาอาศัยเขาอยู่ด้วยบอกว่าบ้านเอ็งเป็นครูเยอะแล้ว เราเลยเลือกนิติศาสตร์ เพราะมันใช้อุปกรณ์น้อยที่สุดคือประมวลกฎหมายเล่มเดียว เรียนไปเพราะว่าต้องการเรียนแค่นี้มันจบ ไม่ได้อยากเป็นอะไรหรอก แต่พอจบแล้วก็มาเป็นทนายความ

เริ่มสะสมหนังไทยตอนไหน

ประมาณปี ๒๕๒๗ ที่เริ่มเป็นทนาย ก็สะสมวิดีโอ ระหว่างนี้ก็สะสมหนังสือดาราศาสตร์ก่อนไปด้วย ตามซื้อจากตลาดของเก่าบ้าง ขอเพื่อนบ้าง หอสมุดแห่งชาติก็เคยไปถ่ายสำเนา มา เพื่ออ่านเรื่องย่อ ทบทวนความจำ เพราะหนังทุกเรื่องเราดูมันตั้งแต่เด็กกันหมดแล้วไง แต่เราลืมนั่น

แต่ก่อนผมทำบัญชี ว่าเรามีหนังเรื่องนี้ ปี่อะไร แล้วตอนที่ผมมาเจอคุณโดมที่หอภาพยนตร์ครั้งแรก ผมยื่นบัญชีให้คุณโดมดู คุณโดมตกใจ มีทั้งหมดนี้เหรอ นี่มากกว่าหอภาพยนตร์นะ

มารู้จักหอภาพยนตร์ได้อย่างไร

ผมมากรุงเทพฯ ได้สักพัก ก็รู้ว่ามีหอภาพยนตร์แล้ว อยู่ที่ถนนเจ้าฟ้า แต่ไม่เคยมา เขาจะพูดกันว่าหอภาพยนตร์มีหนังไทยทุกเรื่องไปคลองถมเขาก็บอก ผมไม่กล้ามาเพราะเราทำงาน เวลาไม่ตรงกันพอหอภาพยนตร์ฉายหนังตอนงาน ๑๐๐ ปี ภาพยนตร์ไทย น่าจะปี ๒๕๔๐ มีการพิมพ์โรเนียวแจกรายชื่อหนัง มันก็มาถึงเรา ผมก็โทรมาถามข้อมูล เช่น เพชรตัดเพชร ที่ฉายนี้รุ่นสรวงศ์หรือรุ่นมิตร ตอนนั้น สำนักงานนายความผมอยู่ตรงท่าช้าง เลิกงานแล้วผมก็ไม่กลับบ้าน ไปดูหนังที่เราไม่มีให้ดู เขาฉายฟิล์มหมดเลย ที่โรงหนังอสังการ เจ้าฟ้า จะมีคนดูที่เป็นแก๊งหอภาพยนตร์ เวลาพวกนี้เข้ายืนคุยกัน ผมจะชอบไปยืนข้าง ๆ อยากรู้เขาคุยเรื่องหนังอะไร เพราะเราชอบฟัง

พอหอภาพยนตร์ย้ายมาที่ศาลาฯ ก็ถูกชักชวนให้มา เราก็ไม่เคยอยากมา มันไกล จนสุดท้ายจริง ๆ ที่เขาเอาหนังที่เราอยากดูมาฉายไกลขนาดไหนก็ไปเถอะวะ ต้องห่อข้าวมากิน

ต่อมา พอคุณโดมเริ่มรู้จักผมแล้ว แก่บอกว่ามีความรู้แบบนี้ ไปนั่งตอบกระทู้คนที่ถามในเว็บบอร์ดไทยฟิล์มของมูลนิธิหนังไทยดีกว่า เขาคุยเรื่องหนังเก่ากัน แก่ก็สอนเรา ผมเลยเขียนที่เว็บไทยฟิล์ม จนมีหนังสือเขาเห็น ก็เลยชวนไปเขียน มี Cinemax เขียนอยู่หลายปี แล้วก็ Film & Stars หนังสือพิมพ์อีกตั้งเยอะ จำชื่อไม่ได้

แล้วมาทำประจำที่หอภาพยนตร์ได้อย่างไร

คือหลังจากนั้น เราก็มาที่ศาลาฯตลอด บางทีก็เสาร์ บางทีก็อาทิตย์แล้วแต่กิจกรรม พอเริ่มสนิทกับเจ้าหน้าที่ก็ช่วยเขาเข้าชมพิธีภัณฑ์บ้าง เพราะเราจำทุกอย่างได้หมดแล้ว บางทีก็ฉายหนังแทนเขา พอหนังจบเราก็เล่นกับคนดู เพราะคนดูคิดว่าเราเป็นเจ้าของที่แล้ว คุณโดมแก่ก็เลยบอกว่ามีความรู้แบบนี้ น่าจะมาช่วยกันนะ ผมบอกก็มาแล้วใครรับเสาร์-อาทิตย์ เขาบอกว่าไม่ใช่ ก็ไม่ต้องเป็นทนาย มาช่วยผมที่นี่

ตอนนั้นประมาณปี ๒๕๔๘-๒๕๔๙ ผมก็มาสมัคร เขามีแต่รับวุฒิ ม.ศ.๕ เป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ พอเดือนถัดไปตำแหน่งนักจดหมายเหตุว่าง ก็เลยสมัครและได้มาอยู่ตรงนี้

คุยกับครอบครัวอย่างไร ตอนที่ออกจากอาชีพทนายมาเป็นลูกจ้างชั่วคราว

ผมกับเมียทะเลาะกันตั้งแต่เรื่องเก็บหนังอยู่แล้ว คือผมอยู่ห้องเช่าแล้วผมก็เรียงม้วนวิดีโอ เรียงหนังสือไว้ตามผนัง ปูเสื่อนอนตรงกลางนอนดูหนังอย่างนี้ พอวันเสาร์-อาทิตย์ เราก็จะออกไปหาหนัง หิ้ววิดีโอเข้าบ้านทั้งถุงใหญ่ ๆ สองถุงเป็นประจำ วันหนึ่ง เมียผมก็บอกว่า ถ้านั่นไปคลองถมนะ กลับมาของในนี้อาจจะหายหมดก็ได้ เราก็ยั่วเลย บอกว่าเธอคิดให้ดิฉัน พวกนี้มันมาก่อนเธอ ถ้าเธอทำให้มันหายไป เธอก็จะหายไปกับมันด้วย เขาก็เลยไม่คุยกับผมเรื่องหนังอีกเลยทั้งชีวิต

แต่พอพอสุขภาพมีผมไปประทุ้งกับเขา เกือบถูกยิง กลับบ้านด้วยความพ่ายแพ้ มาคิดได้ว่าถ้าเราตายลูกเมียเราจะอยู่อย่างไร ก็เลยบอกเมียว่าต่อไปเขาพูดอะไร เราก็จะไม่เถียงสักคำ แต่เขาก็ไม่เคยห้ามเราเรื่องสะสมหนัง เขาก็ปล่อยเรา เพราะฉะนั้นที่มาทำที่หอภาพยนตร์ก็ไม่ต้องบอกเลย เขาให้เราตัดสินใจ ถ้าเธอเลือกอย่างไรเธอก็ไปเถอะ

ทำหน้าที่อะไรบ้างที่หอภาพยนตร์

ตอนยังเป็นหน่วยงานราชการ ตำแหน่งที่เราเป็นนักจดหมายเหตุ แต่เราทำเกี่ยวกับจัดโปรแกรมฉายหนัง ถ้าดารามา ก็คุยกับดารา เป็นแบบนี้ตลอด ไม่ได้ไปยุ่งเกี่ยวกับการซ่อมฟิล์ม การเทเลซีน หรือห้องสมุด ยุ้งแต่กิจกรรมอย่างเดียว

พอหอภาพยนตร์ออกมาเป็นองค์การมหาชนใหม่ ๆ ปี ๒๕๕๒ ก็เป็นนักวิจัยก่อน เป็นนักวิจัยได้ไม่ทันข้ามคืนมั้ง เขาก็ย้ายไปเป็นเลขาคุณโดม

ได้แป๊บเดียว ก็ย้ายไปเป็นหัวหน้าประชาสัมพันธ์ สักพักหนึ่งก็ย้ายไปเป็นหัวหน้าอำนวยการ ระหว่างนี้ก็ดูแลงานลานดาราด้วย แล้วก็ไปเป็นหัวหน้าศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สุดท้ายถึงมาทำภาพยนตร์ผู้สูงอายุ เป็นงานที่ทำให้ผมมีความสุขในการทำมาก เพราะผมได้กลับไปเป็นคนฉายหนังเหมือนเดิมแล้ว แต่ก่อนทำงานเอกสารผมจะเครียด มันวุ่นวายมาก

ประทับใจเรื่องอะไรมากที่สุด

ที่ผมประทับใจคือเจ้าหน้าที่รอบข้าง มันมีความรู้สึกนะว่าคนที่อยู่รอบข้างเราเป็นผู้ช่วยเราได้ทุกคน คือเราอยู่กับเขาจนเราเห็นความสามารถของเขา บางทีเราเห็นแต่คนอื่นไม่เห็น เรามีความสุขว่าเราได้ยืนอยู่คนเดียวทำงานโดดเดี่ยว แต่เรามีทีมรอบข้าง มีคนที่พร้อมจะช่วยเหลือตลอดเวลา

เรามีความสุขที่ได้มาทำงานที่นี่ ตอนนั้นมีความสุขโดยที่ไม่รู้ว่าตัวเองเงินเดือนเท่าไรนะ แต่มีความสุขที่ทำ แล้วไม่เคยรู้สึกเสียดายที่ว่า ทำไมไม่ไปทำทนาย มีเพื่อนไปเป็นผู้พิพากษา ก็พยายามดึงเรากลับไป แต่เราบอกว่าเราไม่ชอบวิธีทำงานแบบนั้น พวกเขาก็เสียดายที่ว่า หัวเราทางกฎหมายเราสามารถเขียนคำরাได้ ทำไมเอามาเขียนคำราหนึ่ง แต่เราบอกว่า คำราหนึ่งกับคำรากฎหมายก็คำราเหมือนกัน มันก็เลยบอก เออ มึงบ้าของมึงอย่างนี้ก็อยู่ไปอย่างนี้ เหมือนตอนนี้ที่เราเกษียณ เพื่อน ๆ ที่เห็นเราบ้าหนังกลางแปลงตั้งแต่เด็กก็บอกว่า ดิฉัน มันยังเกษียณกับจอหนังที่มันชอบ

ในฐานะเจ้าหน้าที่คนแรกที่เกษียณอายุ อยากฝากอะไรถึงคนที่ยังทำงานอยู่

การเกษียณของเรามันทำให้เราทำงานที่นี้ต่อไปไม่ได้โดยอายุของมัน ห่วงที่นี้ใหม่ ก็ห่วง อยากให้มีแบบเราบ้างไหม อยาก แต่เรารู้ว่าแต่ละคนไม่เหมือนกัน เรา ก็อยากบอกแต่ว่า อยากให้เขาอยู่จนเกษียณเหมือนเราบ้าง เพราะนี่คือสถานที่ทำงานที่เราคิดว่าดีที่สุดสำหรับคนที่ชอบหนังจริง ๆ เวลาเราซัดซ่องหมองใจในการทำงาน เรามาดูหนัง มันจะทำให้เราลืมทุกข์เพราะหนังมันเป็นเรื่องการปลดทุกข์ของเรา ก็อยากให้หนัง ๆ ที่อยู่ตรงนี้ทุกคนทำงานให้มีความสุข และอยู่จนเกษียณเหมือนเรานะ ●

สมบัติ เมทะนี

• สมบัติแห่งหนังไทย •

กองบรรณาธิการ

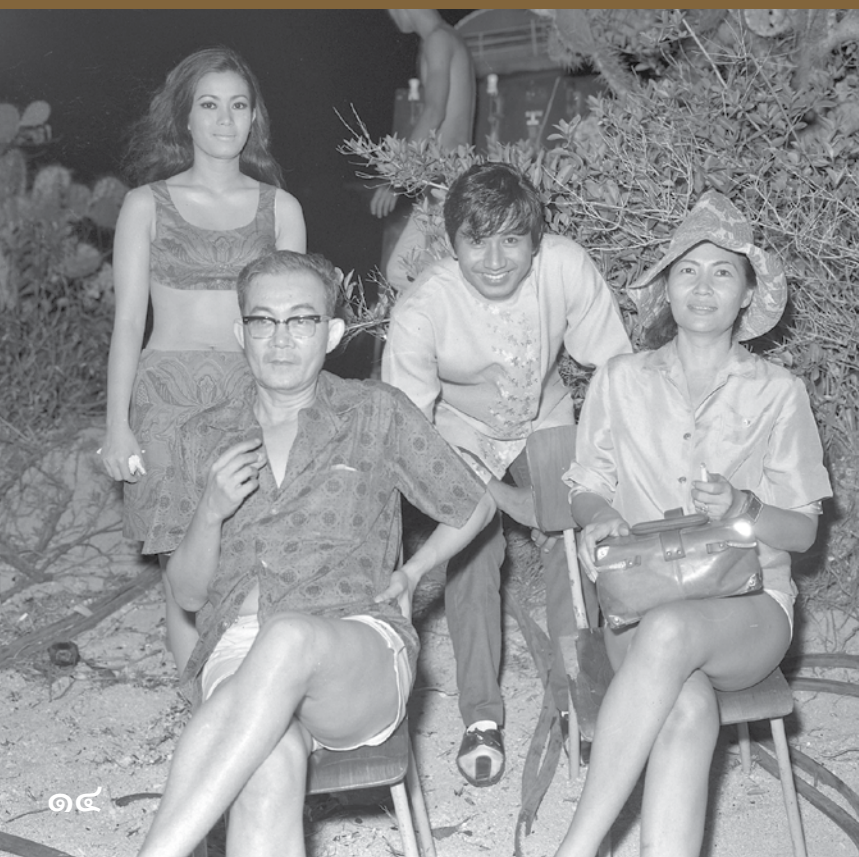
การจากไปอย่างสงบของ **สมบัติ เมทะนี** (๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๐ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๕) นับเป็นการสูญเสียพระเอกหนังไทยที่ได้รับความนิยมและมีบทบาทโดดเด่นที่สุดคนหนึ่งในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย ความนิยมในระดับขวัญใจของแฟนหนังไทยทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่าครึ่งศตวรรษ จากรุ่นลูกสู่รุ่นหลาน นับเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่ธรรมดาแน่นอน สมบัติจึงได้รับฉายาจากประชาชนว่า “พระเอกตลอดกาล” บ้าง “พระเอกตัวจริง” บ้าง ทั้งได้รับการบันทึกในกินเนสส์บุ๊กผู้บันทึกสถิติที่ดีที่สุดในโลกว่า เขาเป็นนักแสดงภาพยนตร์ที่รับบทพระเอกในภาพยนตร์มากที่สุดในโลกถึง ๖๑๗ เรื่อง ยากที่ใครจะตีเสมอหรือลบสถิติได้

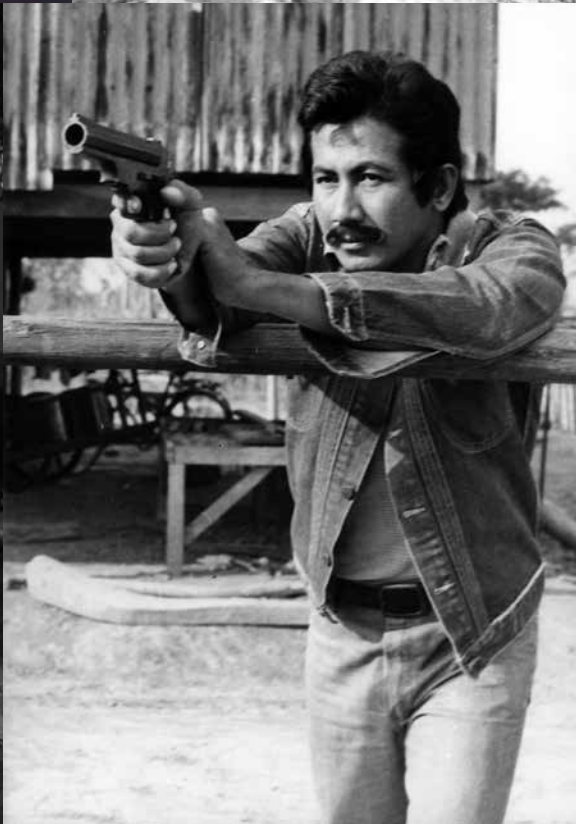
เป็นที่รู้กันว่า สมบัติ เมทะนี เป็นผู้ที่มีใจรักอาชีพการแสดงภาพยนตร์และรักวงการภาพยนตร์อย่างแท้จริงคนหนึ่ง หอภาพยนตร์เองเคยประสบมา เช่น ทุกครั้งที่ต้องการความช่วยเหลือหรือเชิญมาร่วมกิจกรรม สมบัติจะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่เสมอไม่เคยขาด เขายังเห็นถึงความสำคัญของหอภาพยนตร์ด้วยการสนับสนุนโครงการหนังไทยกลับบ้านให้นำฟิล์มต้นฉบับผลงานสร้างหนังไทยของเขากลับมาเป็นสมบัติของชาติ และบ่อยครั้งที่เขาเข้ามาใช้บริการค้นคว้าที่หอภาพยนตร์เพื่อทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่อง “นโยบายของรัฐเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย” ซึ่งเป็นอีกหนึ่งพยานที่ยืนยันถึงความรักในวิชาชีพและวงการภาพยนตร์ไทย

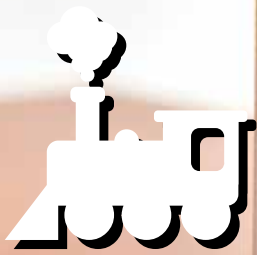
การจากไปของเขาจึงเป็นการสูญเสียสมบัติชิ้นเอกไม่เพียงแต่ในวงการภาพยนตร์ หากยังเป็นการสูญเสียร่วมกันด้านจิตวิญญาณสำหรับสังคมไทยและประชาชนในประเทศนี้

แต่ความเป็น สมบัติ เมทะนี พระเอกตลอดกาลของแฟนหนังไทยมิได้ตายตามเขาไป ผลงานภาพยนตร์ของเขาที่หอภาพยนตร์ได้อนุรักษ์ไว้ จะนำสมบัตินี้กลับมาโลดแล่นดูจมีชีวิตชีวาสำหรับประชาชนชาวไทยและแม้ชาวโลกตลอดไป

ท่ามกลางความอาลัยที่เกิดขึ้นอย่างไม่ทันตั้งตัว จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ขออุทิศพื้นที่ตรงนี้ เพื่อประมวลภาพถ่ายของ สมบัติ เมทะนี ในคืนวันที่เคยมอบความสุขแก่แฟนภาพยนตร์ไทย เป็นอนุสรณ์อย่างหนึ่งที่หอภาพยนตร์มีถึงตำนานผู้ยิ่งใหญ่ท่านนี้ เช่นเดียวกับรอยพิมพ์มือพิมพ์เท้า ณ ลานดารา และภาพยนตร์อีกจำนวนมากที่อยู่ในคลังอนุรักษ์ ซึ่งจะนำออกมาจัดฉายในโอกาสต่อไป ●

รถไฟสายภาพยนตร์

ก้อง ฤทธิ์ดี

คอลัมน์แนะนำหนังสือในห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี ฉบับนี้ ขวนอ่านตำราและหนังสือภาพด้วยความสัมพันธ์ระหว่างม้าเหล็กกับแผ่นฟิล์ม ในช่วงเริ่มต้นของประวัติศาสตร์ภาพยนตร์โลก ผู้สนใจสามารถมาศึกษาได้ที่ห้องสมุดฯ เปิดให้บริการทุกวันอังคาร-อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐-๑๗.๐๐ น. ณ หอภาพยนตร์

From Steam to Screen:

Cinema, The Railways and Modernity

เขียนโดย Rebecca Harrison

งานศึกษาเข้มข้นว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างระบบรถไฟกับภาพยนตร์ในประเทศอังกฤษ ในฐานะที่ทั้งสองเป็นนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่สร้างอิทธิพลทั้งทางกายภาพและการรับรู้โลก และช่วยผลักดันยุคแห่ง “ความสมัยใหม่” ให้ประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ปีที่ภาพยนตร์ถือกำเนิดขึ้นในโลกใน ค.ศ. ๑๘๙๕ ไปจนถึงยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุด

หนังสือเล่มนี้วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างภาพยนตร์และระบบรถไฟ ทั้งในเชิงกายภาพของการเคลื่อนที่และการ “พาผู้โดยสารไปยังสถานที่อื่น” ผ่านจอหนังและผ่านความสามารถของภาพยนตร์ในการย่อและแปลงมิติพื้นที่และเวลา ผู้เขียนสำรวจอิทธิพลอันซ้อนทับกันระหว่างรถไฟกับภาพยนตร์ในการสร้างสังคมยุคใหม่ และการที่ประวัติศาสตร์การรถไฟและประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ในอังกฤษ เปิดทางสู่ประเด็นอื่น เช่น ชนชั้น เพศ และความล่มสลายของจักรวรรดิ

ตัวอย่างของหนังที่ผู้เขียนใช้เพื่อวิเคราะห์ ส่วนใหญ่มาจากยุคหนังเงียบ หนังขาว เรื่อยมาถึงยุคหนังเสียงจนถึงประมาณปี ค.ศ. ๑๙๔๘ เช่น *The Great Train Robbery* (๑๙๐๓) หนังเงียบอันโด่งดังว่าด้วยการปล้นรถไฟ *The Flying Scotsman* (๑๙๒๙) ที่พูดถึงเสรีภาพของหญิงสาวกับการเดินทางด้วยรถไฟ และ *The Red Shoes* (๑๙๔๘) ที่นางเอกต้องโดยสารรถไฟตลอดเวลา

From Steam to Screen: Cinema, the Railways and Modernity อาจจะเป็นหนังสือเชิงวิชาการที่หนักหนาสักหน่อย แต่เป็นงานศึกษาที่ลุ่มลึกและครอบคลุมประเด็นความเชื่อมโยงระหว่างรถไฟกับภาพยนตร์ได้ทุกแง่มุม

Hollywood Trains, Edited

เขียนโดย J.C. Soares

ชวนชมหนังสือภาพสวยงาม และมีเสน่ห์ ไม่มีตัวหนังสือเยอะ คนอ่านไม่เครียด เพียงดูภาพและอ่านแคปชั่นเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็สามารถเข้าใจและทวนระลึกถึงหนังคลาสสิกที่ใช้ฉากบนรถไฟได้มากมายหลายเรื่อง

Hollywood Trains เป็นหนังสือภาพขาวดำ พิมพ์กระดาษมัน มีคุณภาพ แต่ละหน้าโชว์ภาพจากหนัง ประกอบด้วยคำบรรยายหนังย่อหน้า เล่าถึงฉากที่หยิบยกมาอันเกี่ยวข้องกับรถไฟ แนวคิดของหนังสือเล่มนี้คือการเล่าประวัติศาสตร์หนังผ่านฉากรถไฟ อันเป็นยานพาหนะที่ถูกนำเสนอในหนังยุคแรก ตั้งแต่หนังคาบอยต้นแบบของ จอห์น ฟอร์ด อย่าง *The Iron Horse* (๑๙๒๔) เซซิล บี. เดอมิลล์ สร้างฉากรถไฟที่อลังการยิ่งกว่าใน *Union Pacific* (๑๙๓๙) และหนังแอ็กชันที่ทำให้รถไฟและคนงานรถไฟเป็นฮีโร่อย่าง *The Trains* (๑๙๖๔) กำกับโดย จอห์น แพรงเคนไฮเมอร์ และนำแสดงโดย เบิร์ต แลงคาสเตอร์

ภาพสวย ๆ ในหนังสือเล่มนี้ยังมาจากฉากรักวาทะใน *North By Northwest* (๑๙๕๙) ของ อัลเฟรด ฮิตช์ค็อก และฉากสนทนาใน *Strangers on a Train* (๑๙๕๑) โดยผู้กำกับคนเดียวกัน นอกจากนี้ยังมี *East of Eden* (๑๙๕๕) หนังสือแนะนำแสดงโดย เจมส์ ดีน กับฉากโหดรถไฟอันโด่งดัง *From Russia With Love* (๑๙๖๓) หนังสือ เจมส์ บอนด์ ยุค ฌอน คอนเนอร์ ที่มีทั้งฉากบู๊และฉากรักบนรถไฟ และแน่นอนว่าต้องมีฉากชุมทางระเบิดรถไฟกลางทะเลทรายจาก *Lawrence of Arabia* (๑๙๖๒)

ทึ่ง! หนังสือ

Sátántangó

เสาร์ที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๕

Sátántangó เป็นภาพยนตร์ปี ค.ศ. ๑๙๙๕ ที่ปรมาจารย์ผู้กำกับจากฮังการี เบลา ทาร์ ดัดแปลงจากนวนิยายชื่อเดียวกันของนักเขียนฮังการี ลาสซีโล คราสนาวอร์เคย์ และนับเป็นงานศิลปะที่สร้างการถกเถียงอีกทั้งกระตุ้นให้นักวิจารณ์ คนดู และนักวิชาการ กลับมาทบทวนนิยามและความเป็นไปได้ของคำว่า “ภาพยนตร์” “ศิลปะ” และ “วรรณกรรม” ในทศวรรษสุดท้ายของศตวรรษที่ ๒๐ ในช่วงปีที่ภาพยนตร์ถือกำเนิดมาครบร้อยปีพอดี

เรื่องราวใน *Sátántangó* ยึดโยงตามตัวหนังสือในนิยาย ว่าด้วยชุมชนแร้นแค้นในชนบททางไกลของฮังการี ในช่วงปีหลังจากการล่มสลายของระบอบคอมมิวนิสต์ชาวบ้านต่างเฝ้ารอความเปลี่ยนแปลงอย่างหุดหู่และสิ้นหวัง ก่อนที่ชายหนุ่มลึกลับที่ทุกคนในชุมชนคิดว่าตายไปแล้ว จะเดินทางกลับมาราวกับศาสดาผู้คืนชีพ พร้อมกับประกาศแผนการอันจะเปลี่ยนชะตาชีวิตของชาวบ้านทุกคน

Sátántangó เป็นหนังขาวดำที่เดินหน้าด้วยจังหวะเชื่องช้าราวกับเวลาถูกทิ้งถ่วงด้วยแรงอันมองไม่เห็น โลกที่หนังสร้างขึ้นเต็มไปด้วยความหุดหู่ ดินโคลน ลมแรงที่พัดพาเศษซากอันถูกหลงลืม ผู้คนที่ไร้อนาคตแต่ยังคงดำเนินชีวิตด้วยความรักโลกโกรธหลง แทรกด้วยมุขตลกซ้ำขึ้นหัวเราะให้โชคชะตาและพรั่นกับความทุกข์ยากไปพร้อมกัน

ด้วยความยาวและสไตล์อันท้าทายคนดูของหนัง ทำให้การจัดฉาย *Sátántangó* ในโรงภาพยนตร์แต่ละครั้งไม่ว่าที่ไหนในโลก ถือเป็นโอกาสพิเศษสุดของคนดู ถึงแม้ในปัจจุบัน ผู้ชมจำนวนมากสามารถดูซีรีส์ได้วันละนับ ๑๐ ชั่วโมง แต่งานภาพยนตร์ที่จ้องเรียกร้องให้คนดูเพ่งพินิจ มีสมาธิ ยอมถูกกลืนกิน และพาตัวเองเข้าไปอยู่ในโลกที่หนังสร้างขึ้นเป็นเวลาถึง ๗ ชั่วโมงครึ่ง เป็นทั้งโจทย์ที่ย้ายวนน่าตื่นเต้นและน่าเกรงขาม อย่างที่ภาพยนตร์ไม่กี่เรื่องนักในโลกนี้จะทำให้รู้สึกได้

Sátántangó จะฉายขึ้นจอใหญ่เป็นครั้งแรกของประเทศไทย ในกิจกรรม ทึ่ง! หนังสือ วันเสาร์ที่ ๓ กันยายน ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา ของหอภาพยนตร์ เริ่มฉายเวลา ๑๐.๓๐ น. เป็นต้นไป

วันสถาปนาหอภาพยนตร์

Battleship Potemkin

พุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

นับตั้งแต่ที่โครงการจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติได้รับการอนุมัติ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๗ ภารกิจอนุรักษ์ภาพยนตร์ในประเทศไทยก็ได้ถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการ แต่นอกจาก

ยังได้เก็บรักษาภาพยนตร์เอกของโลกไว้อยู่จำนวนหนึ่ง หนึ่งในนั้นคือ *Battleship Potemkin* หนังสือคลาสสิกปี ค.ศ. ๑๙๒๕ จากสหภาพโซเวียต ผลงานของเซอโรโก ไอเซนสไตน์ ผู้กำกับและนักทฤษฎีภาพยนตร์ที่สำคัญที่สุดคนหนึ่งในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์โลก

Battleship Potemkin เล่าถึงเหตุการณ์การก่อกบฏยึด “เรือรบปอจอมกิน” ของพลทหารในเรือ และการปราบปรามประชาชนที่ลุกขึ้นสนับสนุนทหารเรือกบฏดังกล่าวที่เมืองโอเดสซา โดยกองทัพที่โหดเหี้ยมของพระเจ้าซาร์ในปี ค.ศ. ๑๙๐๕ ก่อนเกิดการปฏิวัติโค่นล้มพระเจ้าซาร์ในปี ค.ศ. ๑๙๑๗ นอกเหนือจากจุดประสงค์เพื่อเชิดชูวีรกรรมของประชาชนในการต่อสู้กับทรราช ผลงานชิ้นนี้ยังสำแดงหรือประกาศหลักการสร้างศิลปะภาพยนตร์ของสำนักภาพยนตร์โซเวียต จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะทฤษฎีการตัดต่อที่เรียกว่า Montage ของไอเซนสไตน์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการตัดต่อเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดและทรงพลังภาพได้เพียงไรในการเล่าเรื่องด้วยภาพยนตร์

หอภาพยนตร์ขอรับบริจาคสำเนาฟิล์ม *Battleship Potemkin* จากสถานเอกอัครราชทูตสหภาพโซเวียต ในปี ๒๕๓๐ เพื่อนำมาจัดฉายหาทุนดำเนินการในระยะแรกตั้งที่อดีตคังบประมาณ โดยตั้งใจจัดฉายในรายการ “หนังดีที่สุดในโลก” ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยในปีนั้น นับเป็นการฉายภาพยนตร์อมตะของโลกเรื่องนี้สู่สาธารณชนเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

Battleship Potemkin ฉบับดังกล่าว เป็นสำเนาที่พิมพ์ยอลงบนฟิล์ม ๑๖ มม. โดยมีเสียงดนตรีรวมทั้งเสียงบรรยายภาษาอังกฤษแปลข้อความระหว่างเรื่องประกอบมาในฟิล์ม และเนื่องในวันครบรอบการสถาปนาหอภาพยนตร์ ปีที่ ๓๘ วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕ หอภาพยนตร์จะนำ *เรือรบปอจอมกิน* ฉบับที่นอนอยู่เงียบ ๆ ในคลังอนุรักษ์ของหอภาพยนตร์มา ๒๕ ปีนี้ ออกสู่จอใหญ่ให้เป็นທີ່ประจักษ์ ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา พร้อมสนทนาหลังชมกับ โดม สุขวงศ์ ผู้ก่อตั้งหอภาพยนตร์

เริ่มฉายเวลา ๑๔.๐๐ น. เป็นต้นไป ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าชม

ลานดาร

ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย จันทร์จิรา จูแจ้ง

เสาร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๕

ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ รักแรกอุ้ม ผลงานภาพยนตร์เรื่องแรกของผู้กำกับ สมจริง ศรีสุภาพ ได้ทำให้แฟนหนังไทยรู้จักกับพระเอกนางเอกหน้าใหม่ผู้มีภาพลักษณ์ฉีกออกไปจากค่านิยมเดิม ๆ ก่อนที่ปีต่อมา พวกเขาจะต่อยอดความสำเร็จร่วมกันใน พริกขี้หนูกับหมูแฮม หนังรักโรแมนติกเรื่องดังมีฉากหลังต่างประเทศ ซึ่งยังคงได้รับการจดจำและกล่าวถึงมาจนทุกวันนี้

นักแสดงคู่กันคือ **ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย** และ **จันทร์จิรา จูแจ้ง** ผู้ที่ได้รับการแจ้งเกิดจากผลงานทั้งสองเรื่องจนกลายเป็นดาราค้นสำคัญแห่งทศวรรษ ๒๕๓๐ ที่แทบไม่มีใครไม่รู้จักพวกเขา เวลาผ่านไปสามทศวรรษ ขจรศักดิ์และจันทร์จิรา จะโคจรมาพบกันอีกครั้ง ในการประทับรอยมือรอยเท้าเป็นดาวดวงที่ ๑๙๓ และ ๑๙๔ บนลานดาราราม อมตนิสรณ์แห่งดาราทองไทย ณ หอภาพยนตร์

ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย

ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย เกิดเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ ที่จังหวัดชลบุรี เขาเริ่มเข้าวงการบันเทิงด้วยการถ่ายแฟชั่น เดินแบบ และถ่ายโฆษณา ก่อนจะได้รับการชักชวนจาก ไท เอ็นเตอร์เทนเมนต์ ค่ายหนึ่งของคนรุ่นใหม่ในขณะนั้น ให้มารับบทนำใน **รักแรกอุ้ม** (๒๕๓๑)

ขจรศักดิ์ และ จันทร์จิรา จูแจ้ง คู่นักแสดงนำในเรื่อง ได้รับการฝึกฝนด้านการแสดงจาก ยุทธนา มุกดาสนิท ผู้กำกับภาพยนตร์คนสำคัญ ต่อมาเขาได้รับการวางตัวจากยุทธนาให้เป็นหนึ่งในตัวละครหลักของภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์การเมืองไทยเรื่อง 2482 นักโทษประหาร ร่วมกับดาราชั้นนำหลายคน แต่สุดท้ายกลับประสบปัญหาจนทำให้ยุทธนาต้องพับโครงการสร้างไป ก่อนที่ขจรศักดิ์จะมีผลงานเรื่องที่สองออกฉายคือ **พริกขี้หนูกับหมูแฮม** (๒๕๓๒)

ปี ๒๕๓๔ ขจรศักดิ์มีผลงานการแสดงที่แตกต่างออกไป ๒ เรื่อง คือหนังตลกเรื่อง **ไอ้..คุณมี** และหนังแนวฟิล์ม noir เรื่อง **กะโหลก** บางตายช้า **กะโหลก** หนาตายก่อน จากนั้นในปี ๒๕๓๖ เขาได้เป็นนักร้องออกอัลบั้ม และมีผลงานเพลงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวติดหูแฟน ๆ นับเป็นช่วงเวลาที่เขาเผชิญเสียงซอซายโด่งดังมากที่สุด

แม้จะเริ่มลดบทบาทในวงการบันเทิงลงในเวลาต่อมา แต่ขจรศักดิ์ก็ยังมีผลงานภาพยนตร์ออกมาอยู่เป็นระยะ เช่น **เสือโจรพันธุ์เสือ** (๒๕๔๑) **แตก 4 รัก โลก โกรธ เลว** (๒๕๔๒) **ยุวชนทหาร** **เปิดเทอมไปรบ** (๒๕๔๓) **รักสยามเท่าฟ้า** (๒๕๔๔) ฯลฯ โดยภาพยนตร์เรื่องล่าสุดของเขาคือ **Where We Belong** ที่ตรงนั้น มีฉันหรือเปล่า (๒๕๖๒) ซึ่งนับเป็นการหวนคืนจอเงินในรอบหลายปีได้อย่างน่าประทับใจ เมื่อเขาได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลนักแสดงสมทบชายยอดเยี่ยมในหลายสถาบัน

จันทร์จิรา จูแจ้ง

จันทร์จิรา จูแจ้ง เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๑๐ ที่กรุงเทพมหานคร หลังเรียนจบด้านการตลาดจากเซนต์จอห์นอาชีวศึกษา จันทร์จิราได้เข้าทำงานที่การประปาส่วนภูมิภาค ก่อนที่จะได้รับการชักชวนให้มาถ่ายโฆษณาและถ่ายแบบแฟชั่นลงนิตยสาร

ปี ๒๕๓๑ ด้วยบุคลิกที่โดดเด่น เธอจึงได้รับการคัดเลือกจากบริษัท ไท เอ็นเตอร์เทนเมนต์ ให้มารับบทนำใน **รักแรกอุ้ม** ซึ่งผู้สร้างต้องการนางเอกที่มีบุคลิกเฉพาะตัวต่างออกไปจากนางเอกหนังไทยเรื่องอื่น ๆ จากนั้นเธอและขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย คู่ดารานำ ก็ได้แสดงร่วมกันอีกครั้งใน **พริกขี้หนูกับหมูแฮม** (๒๕๓๒) ซึ่งประสบความสำเร็จยิ่งกว่าเรื่องแรก

ต่อมา จันทร์จิราได้รับการชักชวนจาก เชิด ทรงศรี ผู้กำกับรุ่นใหญ่ให้มารับบท มณีจันทร์ อันโด่งดังใน เรื่อง **ทวิภพ** ออกฉายในปี ๒๕๓๓ ในปีเดียวกันนั่นเอง เธอมีผลงานภาพยนตร์เรื่องคือ **ต้องปล้น** ซึ่งส่งผลให้เธอได้รับรางวัลสุพรรณหงส์ สาขานักแสดงสมทบหญิงยอดเยี่ยม มาครอง

ชื่อเสียงและความสำเร็จดังกล่าว ทำให้ จันทร์จิรา จูแจ้ง กลายเป็นนักแสดงหญิงแถวหน้าแห่งทศวรรษ ๒๕๓๐ โดยมีผลงานภาพยนตร์ออกมาอย่างต่อเนื่อง เช่น **บุญตั้งไข่** (๒๕๓๕) **เจาะเวลาหาโพธิ์** (๒๕๓๕) **กอดคอกันหนาว** (๒๕๓๖) **หอบรักมาหม่ำ** (๒๕๓๗) **ควบคู่ไปกับละครโทรทัศน์** อย่างไรก็ตาม หลังจากภาพยนตร์เรื่อง **ฉลุย** **คนไข้สุดขอบโลก** (๒๕๓๘) จันทร์จิราได้หันไปมีผลงานทางจอแก้วเป็นหลัก ก่อนจะมียุทธนาเป็นผู้อำนวยการโทรทัศน์ในปัจจุบัน

กำหนดการ

๑๓.๐๐ น. ฉาย **รักแรกอุ้ม** (๒๕๓๑)

๑๕.๐๐ น. สนทนากับ ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย และ จันทร์จิรา จูแจ้ง

๑๖.๓๐ น. พิธีประทับรอยมือรอยเท้า ณ ลานดาราราม

รำลึก มิตร ชัยบัญชา กับ **ชายชาตรี**

เสาร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๕

แม้ มิตร ชัยบัญชา จะมีผลงานการแสดงกว่า ๓๐๐ เรื่อง นับจาก *ชาติเสือ* (๒๕๐๑) จนถึงวันเสียชีวิตขณะถ่ายทำเรื่อง *อินทรีทอง* เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ แต่ภาพยนตร์ของเขากลับหลงเหลืออยู่อย่างครบสมบูรณ์เพียงไม่กี่เรื่อง เนื่องจากหนังไทยเกือบทั้งหมดในยุคนั้น ล้วนถ่ายทำด้วยฟิล์ม ๑๖ มม. ชนิดรีเวอร์ซัล ซึ่งสามารถล้างออกมาเป็นฟิล์มโพสิทิฟ นำไปตัดต่อและฉายได้เลย ต่างจากฟิล์ม ๓๕ มม. มาตรฐานสากล ที่จะต้องมีฟิล์มเนกาทิฟ เป็นต้นฉบับสำหรับพิมพ์สำเนาฟิล์มฉาย ฟิล์มหนังไทย ๑๖ มม. ที่ถูกนำไปฉายอย่างโชกโชน ท้ายที่สุดจึงมักมีสภาพยับเยินกลายเป็นกากฟิล์ม บ้างก็สูญหาย บ้างก็ถูกตัดแปลง โดยไม่มีต้นฉบับเก็บไว้ อีกทั้งฟิล์มเหล่านี้ยังไม่มีเสียง เนื่องจากออกฉายโดยใช้วิธีการพากย์สดในโรง

อย่างไรก็ตาม การค้นพบฟิล์มหนัง มิตร ชัยบัญชา ยังมีอยู่เป็นระยะ ล่าสุดคือเรื่อง *ชายชาตรี* ภาพยนตร์ปี ๒๕๐๗ ที่กลุ่มคนรักหนังไทยในนาม “วัยหวานวันวาน” นำโดย ประเดิม สง่าแสง ได้ติดต่อแลกรับฟิล์ม ๑๖ มม. จำนวน ๓ ม้วน มาจากนักสะสมผู้ไม่ประสงค์ออกนามรายหนึ่ง เมื่อนำมาตรวจสอบดูแล้วพบว่า ส่วนหนึ่งเป็นฟิล์ม outtake ของ *ชายชาตรี* ที่ถูกตัดออกมาจากฉบับฉายจริง กับอีกส่วนคือกากฟิล์มที่ได้รับการฉายจริง ทั้งสองส่วนนี้ถูกตัดต่อรวมกันตามลำดับจนเล่าเรื่องได้ตั้งแต่ต้นจนจบ แต่มีรายละเอียดขาดหายไปพอสมควรเมื่อเทียบกับบทพากย์ที่หอภาพยนตร์อนุรักษ์ไว้จนเหลือความยาวเพียงแค่ ๖๕ นาที โดยสันนิษฐานว่า เป็นฉบับที่มีผู้นำมาดัดแปลงใหม่หลังจากการเสียชีวิตของ มิตร ชัยบัญชา เพื่อให้ออกฉายได้อีกครั้ง

ชายชาตรี เป็นผลงานสร้างของ แท้ ประกาศวุฒิสาร ศิลปินแห่งชาติผู้เคยปลื้มได้รางวัลจากการความสำเร็จในการสร้าง *สุภาพบุรุษเสือไทย* เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ จนเกิดกระแสการสร้างหนังด้วยฟิล์ม ๑๖ มม. ในเมืองไทย และกลายเป็นยุคสำคัญในเวลาต่อมา เมื่อครั้งที่สร้าง *ชายชาตรี* นั้น แท้ได้หยุดพักงานสร้างภาพยนตร์ไปประมาณ ๔ ปี และกลับมาในช่วงที่ มิตร ชัยบัญชา ขึ้นแท่นเป็นพระเอกอันดับหนึ่งของวงการ เขาจึงติดต่อให้มิตรมาแสดงนำ และให้ “เนรมิตร” คนทำหนังชั้นครูผู้เชี่ยวชาญด้านหนังบู๊มารับหน้าที่กำกับ

ชายชาตรี สร้างจากนวนิยายของ ส. เนาวราช เล่าเรื่องราวของชายหนุ่มทายาทตระกูลอริรักษ์ภูมิบุตร ผู้ตกอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างเจ้าของไร่สองไร่ที่ปราจีนบุรี นอกจาก มิตร ชัยบัญชา ภาพยนตร์ยังร่วมแสดงด้วยดาราชื่อดัง เช่น พิศมัย วิไลศักดิ์, พันคำ, ประจวบ ฤกษ์ยามดี, อดุลย์ ดุลยรัตน์, วิไลวรรณ วัฒนพานิช, ปรีญา รุ่งเรือง, แก่นใจ มีนกะนิษฐ์, ชุมพร เทพพิทักษ์ ฯลฯ

วันเสาร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ เนื่องในวันครบรอบโศกนาฏกรรมการเสียชีวิตอันสั้นสะเทือนประเทศไทยของ มิตร ชัยบัญชา หอภาพยนตร์และกลุ่มวัยหวานวันวานจะนำ *ชายชาตรี* ฉบับที่เพิ่งได้รับการค้นพบและพากย์เสียงใหม่ มาจัดฉายขึ้นจอใหญ่ เป็นส่วนหนึ่งของ **กิจกรรมรำลึก มิตร ชัยบัญชา** ตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าชมแต่อย่างใด

ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.fapot.or.th หรือ <https://www.facebook.com/ThaiFilmArchivePage>

รถไฟสายภาพยนตร์ Railway Cinema

รถไฟเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ภาพยนตร์มาตั้งแต่ต้นนับจากที่พี่น้องลูมิแอร์ของฝรั่งเศสได้ถ่ายภาพรถไฟวิ่งเข้าชานชาลาที่เมืองลา ชิโอดาต์ ใน ค.ศ. ๑๘๙๕ และนำไปฉายจนสร้างความตื่นตระหนกให้ผู้ชมที่คิดว่ารถไฟกำลังจะวิ่งออกมาชน หนังสือเรื่อง *The Arrival of a Train at La Ciotat* นี้ได้กลายเป็นสัญลักษณ์แห่งความมหัศจรรย์ของสื่อภาพยนตร์ในยุคแรก อีกทั้งภาพยนตร์และรถไฟยังเป็นประติมากรรมอันเป็นผลพวงจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของผู้คนในทุกมิติ สำหรับประเทศไทย ประติมากรรมสองสิ่งนี้ยังมีความทรงจำร่วมอันแนบแน่น เมื่อ พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน นักถ่ายหนังสมัครเล่นคนสำคัญ ได้ทรงก่อตั้งกองภาพยนตร์เผยแผ่ข่าวขึ้นในกรมรถไฟหลวงที่พระองค์ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ อันถือเป็นศูนย์ผลิตภาพยนตร์อย่างเป็นทางการแห่งแรกของไทย

เนื่องใน “วันบูรณัต” ๑๔ กันยายน อันเป็นวันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ของกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ในเดือนกันยายนนี้ หอภาพยนตร์ได้นำเสนอโปรแกรม **รถไฟสายภาพยนตร์ Railway Cinema** รวบรวมภาพยนตร์ทั้งไทยและเทศที่ใช้รถไฟเป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง หรือมีฉากเกี่ยวกับรถไฟอันน่าจดจำ เริ่มต้นด้วยหนังสือสารคดีจากยูเครน *Train Kyiv-War* (๒๕๖๓) ที่หอภาพยนตร์ร่วมกับคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถานเอกอัครราชทูตยูเครนประจำประเทศไทย จัดฉายเป็นรอบพิเศษ คู่กับหนังสือสารคดีรถไฟไทยเรื่องสำคัญ *หมอนรถไฟ* (๒๕๕๙) เป็นหนังสือสองเรื่องจากสองประเทศที่ถ่ายทำบนรถไฟและมีตัวละครเป็นผู้โดยสารทั้งหมด สารคดีไทยอีกเรื่องที่เหตุการณ์เกิดขึ้นบนรถไฟทั้งหมด ได้แก่ *Wish Us Luck ขอให้เราโชคดี* (๒๕๕๖) ที่ผู้กำกับถ่ายทำการเดินทางโดยรถไฟสายไซบีเรียของตัวเอง

นอกจากนี้ยังมี *ไอ้ผาง ร.ฟ.ท.* (๒๕๒๕) หนังสือชิ้นที่มีตัวเอกเป็นพนักงานการรถไฟ *ผีเสื้อและดอกไม้* (๒๕๒๘) หนังสือดราม่าที่มีฉากรถไฟที่น่าจดจำมากที่สุดเรื่องหนึ่ง ปิดท้ายด้วยหนังสือต่างประเทศ *Compartment No. 6* (๒๕๖๔) หนังสือฟินแลนด์-รัสเซีย ว่าด้วยมิตรภาพของคนแปลกหน้าที่ต้องร่วมห้องโดยสารเดียวกันในรถไฟที่มุ่งหน้าไปยังตอนเหนือของรัสเซีย ในขณะที่เดียวกันยังรวมถึง *The Sleeping Cars Murders* (๒๕๐๘) หนังสือฝรั่งเศสแนวสืบสวนจากโปรแกรมภาพยนตร์โลก ที่มีเนื้อหาวาดด้วยเหตุการณ์บนรถไฟ

ไอ้ผาง ร.ฟ.ท.

๒๕๒๕ / กำกับโดย มนู วรรณายก / สร้างโดย โคลิเซียโปรดักชั่น / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, ม.ล.สุริยวัล สุริยง / ความยาว ๑๐๓ นาที

เรื่องราวของ ผาง

นายตรวจทางรถไฟผู้รักความยุติธรรม ต้องคอยขัดขวางเหล่าผู้ร้ายนำโดยนายศักดาและซอนเป็ง ซึ่งหวังจะก่อวินาศกรรมรถไฟเพื่อขโมยเพชรมูลค่า ๓๕ ล้าน นอกจากหัวใจที่รักในความยุติธรรม ผางยังมีชาติ ตำรวจลับผู้แฝงตัวในแก๊งนายศักดา และ ผึ้ง สาวเท้าหนักคอยช่วยเหลือ

รอบฉาย: พุธที่ ๑ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ผีเสื้อและดอกไม้

๒๕๒๘ / กำกับโดย ยุทธนา มุกดาสนิท / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย สุริยาเยาวสงค์, วาสนา พลเยี่ยม, สุเชาว์ พงษ์วิไล / ความยาว ๑๒๗ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงมาจากวรรณกรรมเยาวชนชื่อเดียวกันเล่าเรื่องราวของ สุยัน เด็กหนุ่มที่ตัดสินใจออกจากโรงเรียนเพื่อไปทำงานหารายได้ช่วยครอบครัว จนได้ไปเข้าร่วมขบวนการกองทัพนมของเด็กรุ่นจำนวนมากที่ทำงานขนข้าวขึ้นรถไฟไปขายยังชายแดนมาเลเซีย เป็นผลให้เขาได้เรียนรู้ถึงเรื่องราวของชีวิตและมิตรภาพ

รอบฉาย: พุธที่ ๑ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

พุธที่ ๑๔ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

Train Kyiv-War E

(Ukraine / 2020 / 72 min)

๒๕๖๓ / กำกับโดย Korney Gritsyuk / ความยาว ๗๒ นาที (ภาษายูเครน คำบรรยายภาษาอังกฤษ) / สนับสนุนโดยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถานเอกอัครราชทูตยูเครนประจำประเทศไทย

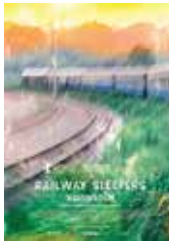
ภาพยนตร์สารคดีปี ค.ศ. ๒๐๒๐ จากยูเครน (ก่อนหน้าสงครามในครั้งปัจจุบัน) โดยผู้สร้างเดินทางไปกับขบวนรถไฟกรุงเคียฟมุ่งหน้าไปยังเมืองคอสน์ตอนิฟกา เมืองหน้าด่านของความไม่สงบในแคว้นโดเนตสค์ ที่มีการสู้รบระหว่างกลุ่มฝักใฝ่รัสเซียและกองทัพอูเครน ภาพยนตร์ประกอบสร้างขึ้นผ่านการพูดคุยกับผู้โดยสารจำนวนมากในรถไฟที่มีความเชื่อ ความฝัน และอุดมการณ์แตกต่างออกไป

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๔ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 4 Sep / 13.00 (มีกิจกรรมสนทนาหลังจบภาพยนตร์)

นอนรถไฟ Railway Sleepers E

(Thailand / 2016 / 102 min)

๒๕๕๙ / กำกับโดย สมพจน์ ชิตเพชรพงศ์ / สร้างโดย At a Time Pictures, Kick the Machine Films / นำแสดงโดย Francois Langello / ความยาว ๑๐๒ นาที

ภาพยนตร์สารคดีที่ถ่ายทำบนรถไฟไทยตลอดทั้งเรื่อง บันทึกภาพชีวิตประจำวันของผู้โดยสาร พนักงาน และวิวทิวทัศน์ตามเส้นทางรถไฟทั่วประเทศ โดยพาผู้ชมเดินทางคล้อยผ่านเวลา ๒ วัน ๒ คืน พร้อมกับทบทวนประวัติศาสตร์รถไฟไทย อันสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการพัฒนาของประเทศมาช้านาน

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๔ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 4 Sep / 15.30
พุธที่ ๑๔ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 14 Sep / 13.00

Wish Us Luck ขอให้เราโชคดี E

(Thailand / 2013 / 95 min)

๒๕๕๖ / กำกับโดย วรรณแวว หงษ์วิวัฒน์, แววรรณ หงษ์วิวัฒน์ / สร้างโดย วรรณแวว หงษ์วิวัฒน์, แววรรณ หงษ์วิวัฒน์ / ความยาว ๙๕ นาที

ภาพยนตร์สารคดีบันทึกการเดินทางของสองสาวฝาแฝด แววรรณ และ วรรณแวว หงษ์วิวัฒน์ ที่เลือกกลับบ้านด้วยการนั่งรถไฟจากกรุงเทพฯ เป็นระยะเวลา ๑ เดือน ผ่าน ๙ ประเทศ เช่น เยอรมนี, รัสเซีย, มองโกเลีย, จีน, เวียดนาม, ลาว โดยพวกเธอต้องเอาตัวรอดจากภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่าง รวมทั้งเพื่อนใหม่ตามปลายทางซึ่งผ่านเข้ามาทั้งสร้างและช่วยแก้ปัญหา

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๙ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 9 Sep / 13.00
พฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 22 Sep / 15.30

Hytti nro 6 (Compartment No. 6) E

(Finland, Russia, Estonia, Germany / 2021 / 107 min)

๒๕๖๔ / กำกับโดย Juho Kuosmanen / นำแสดงโดย Yuriy Borisov, Seidi Haarla, Valeriy Nikolaev / ความยาว ๑๐๗ นาที (ภาษารัสเซียและฟินแลนด์ คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ) / สนับสนุนโดย บริษัท โซนี่ พิคเจอร์ส เอ็นเตอร์เทนเมนต์ (ประเทศไทย) จำกัด

ภาพยนตร์รางวัล Grand Prix จากเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ เล่าเรื่องของ ลอรา นักศึกษาสาวชาวฟินแลนด์ ที่นั่งรถไฟจากมอสโกไปยังเมืองมูร์มันสค์ตามลำพัง เพื่อปลื้มใจจากความสัมพันธที่ไม่ชัดเจน และใน “ตู้โดยสารหมายเลข ๖” เธอได้พบกับกรรมกรหนุ่มชาวรัสเซียผู้แสนก๊กขะ ซึ่งเธอเกลียดเขาตั้งแต่แรกเห็น แต่ความหยาบกระด้างของเขากลับทำให้เธอมองโลกในมุมที่ไม่เคยเห็นมาก่อน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๙ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 9 Sep / 15.30
อาทิตย์ที่ ๑๘ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 18 Sep / 15.30

รำลึก วิโรจน์ ทองชีว

วิโรจน์ ทองชีว ถือเป็นผู้กำกับ

ภาพยนตร์ร่วมสมัยที่มีใจรักการทำหนังไทย เป็นอย่างยิ่ง เขาเริ่มต้นจากการส่งสมความรู้ และสะสมทุนทรัพย์ในการทำหนังด้วยตนเอง โดยมีผลงานเรื่องแรกคือ แอบคนข้างบ้าน

(๒๕๕๖) ที่สร้างและกำกับเอง ซึ่งส่งผลให้เขามีโอกาสกำกับภาพยนตร์ให้แก่บริษัทใหญ่ เช่น พระนครฟิล์ม และ สหมงคลฟิล์ม ก่อนจะกลับมาทำภาพยนตร์อิสระอีกครั้งในช่วงท้ายของชีวิต

ข่าวการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของวิโรจน์เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคมที่ผ่านมา นับเป็นการสูญเสียคนทำหนังไทยที่มีสปิริตแรงกล้ามากคนหนึ่ง ในเดือนกันยายนนี้ หอภาพยนตร์ได้ร่วมรำลึกถึงเขาด้วยการนำผลงานเด่น ๆ มาจัดฉาย ทั้งหนังเรื่องแรก แอบคนข้างบ้าน (๒๕๕๖) ผลงานเรื่องสุดท้ายที่ออกฉาย ส้วมซ่อนผี (๒๕๖๒) รวมถึงภาพยนตร์ที่เขาทำในระบบสตูดิโอ คนทอนขี่เรือน ในคืนเดือนเสี้ยว (๒๕๔๘) กับ เทวดาที่จะเท่ง ? (๒๕๕๑) ซึ่งร่วมแสดงโดย บุตรศรีณย์ ทองชีว หรือ น้ำตาล เดอะสตาร์ บุตรสาวอันเป็นที่รักของผู้ล่วงลับ

คนทอนขี่เรือน ในคืนเดือนเสี้ยว Werewolf in Bangkok E

(Thailand / 2005 / 89 min)

๒๕๔๘ / กำกับโดย วิโรจน์ ทองชีว / สร้างโดย พระนครฟิล์ม / นำแสดงโดย โหม่ง ชะชะชา, ณัฐริชา เชิดชูบุพการี, เบลาร่า ซี / ความยาว ๘๙ นาที

แฟรงค์หนีจากการถูกรุมทำร้ายเข้าไปยังตึกต้องห้ามในคืนพระจันทร์เต็มดวง ทำให้ได้พบกับ อนิรุช ที่ถูกล่ามโซ่ไว้และกลายร่างเป็นหมาป่าจนกัดแฟรงค์ที่ต้นคอ ต่อมาแฟรงค์ค่อย ๆ มีอาการแปลกประหลาด จนกระทั่งในคืนเดือนเสี้ยว เขาได้กลายเป็นหมาป่าในที่สุด แต่สารรูปเขากลับเป็นหมาป่าขี่เรือน ไม่เหมือนหมาป่าในตำนาน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๒ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 2 Sep / 13.00
อังคารที่ ๑๓ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 13 Sep / 15.30

ส้วมซ่อนผี Toilet E

(Thailand / 2019 / 90 min)

๒๕๖๒ / กำกับโดย วิโรจน์ ทองชีว / สร้างโดย ผู้กำกับผู้กำกับภาพยนตร์ / นำแสดงโดย ธัชย ประทุมวรรณ, พิชามณัฐ ประดิษฐ์ฐาน / ความยาว ๙๐ นาที

หนังอิสระที่วิโรจน์ ทองชีว ถ่ายทำที่บ้านเกิด จังหวัดสมุทรสาคร และใช้นักแสดงนำเป็นเด็ก ๆ ท้องถิ่น เล่าเรื่องส้วมสาธารณะข้างทางเดินในป่าซึ่งเป็นทางลัดระหว่างหมู่บ้านกับตลาด แต่เนื่องจากมีความยาวเกือบหนึ่งกิโลเมตร จึงมักมีชาวบ้านปล่อยทุกข์ข้างทางจนส่งกลิ่นเหม็นไปทั่ว ผู้ใหญ่เฝ้าและชาวบ้านจึงได้รวมใจกันสร้างส้วมขึ้นมาเพื่อใช้ปลดทุกข์ แต่ปัญหาใหม่ก็เกิดขึ้น เมื่อมีผีตนหนึ่งสิงอยู่ในส้วมสุชาติแห่งนี้

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๒ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 2 Sep / 15.30
เสาร์ที่ ๑๐ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 10 Sep / 15.30

แอบคนข้างบ้าน

๒๕๔๖ / กำกับโดย วิโรจน์ ทองชีว / สร้างโดย มาหาไชย ภาพยนตร์, โท เอ็นเตอร์เทนเมนต์ / นำแสดงโดย พงษ์ศักดิ์ พงษ์สุวรรณ, อัญชิสา เลี้ยวโพธิ์, กฤษณ์ สุวรรณภาพ / ความยาว ๙๔ นาที

ผลงานการกำกับเรื่องแรกของ วิโรจน์ ทองชีว เล่าเรื่องราวของ อี๊ด หัวขโมยแห่งท่าฉลอม วัย ๒๙ ปี ที่มีปัญหาจนเขาไม่ชนะ ความสัมพันธ์กับเมียที่มีอาชีพรับจ้างซักผ้าจึงลุ่ม ๆ ดอน ๆ แต่ชีวิตของพวกเขาได้เปลี่ยนไป เมื่ออี๊ดถูกมอบหมายจากตำรวจให้เป็นสายสืบคอยแอบดูพฤติกรรมบ้านต่าง ๆ เพื่อสืบหาคนร้าย ในคดีฆาตกรรมนักโทษในห้องขัง ตามเบาะแสที่ถูกทิ้งร่องรอยเอาไว้

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๐ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
พุธที่ ๒๑ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

เทวดากำจะเก่ง?

๒๕๕๑ / กำกับโดย วิโรจน์ ทองชีว / สร้างโดย สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล, Forfilms / นำแสดงโดย พงษ์ศักดิ์ พงษ์สุวรรณ, บงกช คงมาลัย, เกียรติอารามบอย, บุตรศรีณย์ ทองชีว / ความยาว ๘๖ นาที

กล้วย เป็นตัวประกอบประจำคณะลิเก ที่นอกจากจะเป็นเบ๊ของชาวคณะแล้วยังถูกกลั่นแกล้งสารพัด แต่แล้ววันหนึ่งความดีของกล้วยก็ลอยไปเข้าหูเทวดามือใหม่อย่าง เทวดาหน้าเก้ เขาจึงมอบพรวิเศษให้กับกล้วยแบบไม่อันเพื่อใช้เป็นตัวช่วยที่จะพิชิตใจ ฟ้า ซูเปอร์สตาร์สาวสวยที่กล้วยหมายปอง

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๓ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
พุธที่ ๒๑ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

Archives: Double Bill

โปรแกรมควบฉายภาพยนตร์บูรณะใหม่ โดย Asian Film Archive สิงคโปร์ คู่กับหนังไทยในคลังอนุรักษ์ของหอภาพยนตร์

Miss Wonton E

(United States / 2001 / 88 min)

๒๕๔๔ / กำกับโดย Meng Ong / สร้างโดย Dreamchamber Films / นำแสดงโดย Amy Ting, Ben Wang, James C. Burns / ความยาว ๘๘ นาที (ภาษาจีนกลางและอังกฤษ คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

เรื่องราวของหญิงสาวชาวจีน ผู้อพยพอย่างผิดกฎหมายจากบ้านเกิดมาทำงานที่ร้านอาหารจีนในมหานครนิวยอร์ก วันหนึ่งเธอตัดสินใจไปยังสถานีรถไฟแกรนด์เซ็นทรัล สถานที่ที่ผู้ชายผิวขาวมักนัดพบกับหญิงอพยพเพื่อเจอกับ แจ็ค แต่เมื่อเธอได้ใช้เวลาอยู่ร่วมกับเขา ทำให้เธอพบว่ามีความบางอย่างที่ไม่ตรงตามสิ่งที่ตัวเองคาดหวังเอาไว้

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๕ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 25 Sep / 13.00 (ภาพยนตร์ฉายควบกับ พริกขี้หนูกับหมูแฮม ฉบับฟิล์ม ๓๕ มม. รอบ ๑๕.๓๐ น.)

ลานดารา ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย และ จันทรจิรา จูแจ้ง

วันเสาร์ที่ ๒๔ กันยายน ลานดาราของหอภาพยนตร์มีโอกาสได้ต้อนรับ **ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย** และ **จันทรจิรา จูแจ้ง** อดีตดาราคู่ขวัญที่เริ่มต้นเส้นทางภาพยนตร์ด้วยบทบาทการแสดงร่วมกันในเรื่อง **รักแรกอุ้ม** (๒๕๓๑) และ **พริกขี้หนูกับหมูแฮม** (๒๕๓๒) ก่อนจะมีภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ของแต่ละคนตามมาจนเป็นดาราที่โดดเด่นในช่วงทศวรรษ ๒๕๓๐ ซึ่งหอภาพยนตร์ได้คัดสรรผลงานบางส่วนของพวกเขามาจัดฉายให้ชมตลอดเดือนกันยายนและตุลาคม เนื่องในวาระที่ทั้งคู่จะมาประทับรอยมือรอยเท้าร่วมกัน ณ ลานดารา อมตานุสรณ์แห่งนักแสดงภาพยนตร์ไทยในครั้งนี้

กอดคอกันหนาว

๒๕๓๖ / กำกับโดย ทองก้อน ศรีทับทิม / สร้างโดย โคลิเซีย เอ็นเทอร์เทนเมนต์ / นำแสดงโดย สันติสุข พรหมศิริ, จินตหรา สุขพัฒน์, จันทรจิรา จูแจ้ง, สิริยมภักดีดำรงฤทธิ์ / ความยาว ๑๐๙ นาที

เรื่องราวของหญิงสาวเพื่อนรัก ๓ คน คือ ช้อย ผู้เรียบร้อย อ่อนหวาน หนอง ผู้มีความเด็ดเดี่ยวหัวท้าวหาญและจริงจังกับชีวิต และ หนูเบ้ง ผู้ร่าเริง ทั้งสามตัดสินใจเดินทางจากชนบทเข้ามาในเมืองเพื่อแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า โดยต่างก็มีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป

รอบฉาย: พุธที่ ๒๘ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
พุธที่ ๒๘ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

รักสยามเก่าฟ้า

๒๕๕๑ / กำกับโดย ธนิตย์ จิตนุกูล / สร้างโดย อาร์ เอส ฟิล์ม / นำแสดงโดย ศรธรรม เทพพิทักษ์, ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย, ทอม เคลย์เตอร์ / ความยาว ๙๖ นาที

เรื่องราวในปี พ.ศ. ๒๔๔๗ เมื่อ พันโท หลวงกาจยุทธการผู้กลับมาจากฝึกเรียนการบินจากฝรั่งเศส ได้รับมอบหมายให้จัดตั้งกองบินแห่งสยามและต้องฝึกนักบินชาวสยามขึ้นมาให้ได้ ท่ามกลางความเห็นของผู้ทรงอำนาจที่มองว่าเรื่องเครื่องบินเป็นเรื่องไร้สาระ

รอบฉาย: พุธที่ ๒๘ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
ศุกร์ที่ ๑๖ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

จลยหิน คนไข่สุดขอบโลก

๒๕๓๗ / กำกับโดย อังเคล / สร้างโดย โท เอ็นเทอร์เทนเมนต์ / นำแสดงโดย สุรศักดิ์ วงษ์ไทย, จันทรจิรา จูแจ้ง / ความยาว ๑๐๘ นาที

ต้องต่อง เป็นมนุษย์หินผู้ออกค้นหาแหล่งน้ำใหม่ โดยมีเพื่อนร่วมทางคือ แฟรงค์ กับ จอมจอม แม้ต้องต้องจะพบสิ่งที่ค้นหาสมความตั้งใจ แต่เขาก็กลับรู้สึกเป็นสุขกับบางสิ่งที่ค้นพบระหว่างทางมากกว่า เมื่อเขากลายเป็นราชาน้ำ วันหนึ่งต้องต้องมองลงไปบนหนองน้ำ เขาจึงรับรู้ว่าเขาได้สูญเสียตัวตนความเป็นคนช่างฝันไปเสียแล้ว

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๖ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
ศุกร์ที่ ๓๐ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ยุวชนทหาร เปิดเทอมโปรบ

DCP

๒๕๔๓ / กำกับโดย ยุทธนา มุกดาสนิท / สร้างโดย แกรมมี่ ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย รอน บรรจงสร้าง, ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย, รุ่งเรือง อนันตยะ, วรายศ พานิชไตรภพ / ความยาว ๑๒๐ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากเรื่องจริงของกลุ่มเด็กนักเรียน ๘ คน ของโรงเรียนศรีอยุธยา จ.ชุมพร ที่พร้อมใจกันอาสาไปเป็นยุวชนทหาร เพื่อเสริมกำลังพลของชาติที่มีไม่เพียงพอหากเกิดสงคราม กระทั่งเมื่อทหารญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่ จ.ชุมพร ยุวชนทหารทั้งหมดจึงร่วมแรงร่วมใจออกไปรบเพื่อป้องกันประเทศ

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๗ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
อังคารที่ ๒๗ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

กวิภ

ฟิล์ม ๓๕ มม.

๒๕๓๓ / กำกับโดย เชิด ทรงศรี / สร้างโดย เชิดไชย ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย ฉัตรชัย เปล่งพานิช, จันทรีจิรา จูแจ้ง / ความยาว ๑๓๐ นาที

ผลงานที่ เชิด ทรงศรี ดัดแปลงจากนวนิยายเรื่องดังของทมยันตี เล่าเรื่องของมณีจันทร์ ลูกสาวของท่านทูตที่เพิ่งเดินทางกลับมาจากต่างประเทศ วันหนึ่งเธอซื้อกระถางใบโบราณบานใหญ่มาไว้ที่บ้าน แล้วพบว่ากระถางบานนี้สามารถพาเธอย้อนอดีตไปสู่แผ่นดินสยามสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้ ที่นั่นมณีจันทร์ได้พบกับหลวงอัครหาพรการ จนเกิดเป็นความรักความผูกพันของคนต่างภพ ท่ามกลางวิกฤตการณ์ของสยามในช่วงที่ชาติตะวันตกกำลังออกล่าอาณานิคม

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๗ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
ศุกร์ที่ ๒๓ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

บุญตั้งไข่

DCP

๒๕๓๕ / กำกับโดย อุดม อุดมโรจน์ / สร้างโดย ไท เอ็นเตอร์เทนเมนต์ / นำแสดงโดย สันติสุข พรหมศิริ, จันทรีจิรา จูแจ้ง / ความยาว ๑๐๗ นาที

เรื่องราวของ ชิน ชายหนุ่มที่ออกมามีครอบครัวและลูก โดยไม่เคยคิดจะกลับไปอาศัยความร่ำรวยของพ่อมาเป็นตัวกำหนดเส้นทางชีวิตของตนเอง เขาและปองขวัญได้ลูกสาวสุดน่ารัก ซึ่งตรงกับที่พ่อของเขาหวังเอาไว้ เพราะพี่น้องคนอื่นล้วนมีลูกชายทั้งหมด แต่ชินกลับไม่ยอมกลับบ้าน ทำให้พ่อของเขาตัดสินใจส่งคนไปชิงตัวหลานสาว ความขุมนในศึกครั้งนี้จึงได้เริ่มขึ้น

สนับสนุนโดย
MONO STREAMING
COMPANY LIMITED

รอบฉาย: อังคารที่ ๒๐ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
ศุกร์ที่ ๓๐ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

กะโหลกบางตายช้า กะโหลกหนาตายก่อน The Dumb Die Fast, The Smart Die Slow E

(Thailand / 1991 / 119 min)

๒๕๓๔ / กำกับโดย มานพ อุดมเดช / สร้างโดย ทีเคอาร์ กรู๊ป / นำแสดงโดย สุรศักดิ์ วงษ์ไทย, อังคณา ทิมดี, ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย / ความยาว ๑๑๙ นาที

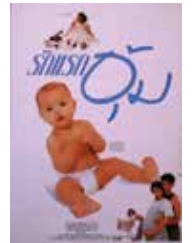

ภาพยนตร์แนวฟิล์มหนัง เล่าเรื่องราวของ สลัก กับ ดวง สองโจรที่หลบหนีการจับกุมของตำรวจ เมื่อสลักได้ทำงานที่ปั้มน้ำมัน เขากลับถูก ขนาน ภรรยาสาวของเจ้าของปั้มน้ำมันให้เปิดเซฟเก็บเงินของสามี แต่เขาไม่ยอมให้ความร่วมมือ จนกระทั่งวันหนึ่งดวงได้โคจรมาพบกับพวกเขาทั้งคู่

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๒๓ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 23 Sep / 13.00
พุธที่ ๕ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 5 Oct / 15.30

รักแรกอุ้ม

๒๕๓๑ / กำกับโดย สมจริง ศรีสุภาพ / สร้างโดย ไท เอ็นเตอร์เทนเมนต์ / นำแสดงโดย ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย, จันทรีจิรา จูแจ้ง, ด.ญ.ธรรมรักษ์ ดันตัยรักษ์ / ความยาว ๑๐๐ นาที

ผลงานการแสดงภาพยนตร์เรื่องแรกของ ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย และ จันทรีจิรา จูแจ้ง รวมทั้งเป็นผลงานการกำกับเรื่องแรกของ สมจริง ศรีสุภาพ ดัดแปลงจากบทประพันธ์เรื่อง ถึงเจ้าชายร้ายตัวน้อย ของ วดีลดา เพียงศิริ เล่าเรื่องราวความรักของหนุ่มสาวคู่หนึ่งที่ต้องเผชิญหน้ากับอุปสรรคในการเลี้ยงดูลูกน้อยที่เพิ่งลืมตาดูโลก

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๒๔ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
เสาร์ที่ ๑ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

พริกกี้หนูกับหนูแฮม

๒๕๓๒ / กำกับโดย สมจริง ศรีสุภาพ / สร้างโดย ไท เอ็นเตอร์เทนเมนต์ / นำแสดงโดย ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย, จันทรีจิรา จูแจ้ง / ความยาว ๑๑๐ นาที

ผลงานร่วมกันระหว่างผู้กำกับ สมจริง ศรีสุภาพ และดารานำ ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย กับ จันทรีจิรา จูแจ้ง ที่สานต่อความสำเร็จจากรีกรักแรกอุ้ม เล่าเรื่องราวของ พิม หญิงสาวผู้ตัดสินใจมาเรียนต่อที่สหรัฐอเมริกา แล้วพบว่าแฟนของเธอได้ขายท้องพักให้แก่ชายหนุ่มท่าทางไม่น่าไว้วางใจที่ชื่อ จอห์น ไปแล้ว เธอจึงต้องจำใจพักอยู่กับเขาอย่างไม่มีทางเลือก แต่สถานการณ์บังคับที่เกิดขึ้นกลับส่งผลให้หนุ่มสาวที่เริ่มต้นจากความไม่ลงรอย ได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจกัน

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๕ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. ฟิล์ม ๓๕ มม.
เสาร์ที่ ๑ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. DCP

สนับสนุนโดย
MONO STREAMING
COMPANY LIMITED

ไอ้..คุณผี

DCP

๒๕๓๔ / กำกับโดย ชนะ คราประยูร / สร้างโดย
ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย สันติสุข พรหมศิริ,
จินตหรา สุขพัฒน์, ขจรศักดิ์ รัตนนิสสัย / ความยาว
๑๑๔ นาที

นักศึกษาสาวคนหนึ่งได้รับการช่วยเหลือ
จากชายแปลกหน้าจนรอดพ้นจากการถูกข่มขืน เธอจึงซาบซึ้งในน้ำใจ
ของเขาเป็นอย่างยิ่ง สุดท้ายความจริงกลับปรากฏว่าเขาไม่ใช่คน
แต่เป็นวิญญาณที่ตายเพราะถูกคนร้ายยิงผิดตัว เขาจึงอยากให้อเธอ
ช่วยพา กลับสู่ร่างเดิม

รอบฉาย: อังคารที่ ๒๗ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
ศุกร์ที่ ๑๔ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

หอรักมาหล่มป่า

DCP

๒๕๓๗ / กำกับโดย บัณฑิต ฤทธิกุล / สร้างโดย ไฟว์สตาร์
โปรดักชั่น / นำแสดงโดย จักรกฤษณ์ อำมรัตน์, จันทรีจิรา
จูแจ้ง, วินัย ไกรบุตร, แอน ทองประสม / ความยาว ๑๐๕
นาที

ชลิต และ ดนัย ดันดัน ไปถึงภาคเหนือเพื่อ
พิสูจน์รักแท้ที่มีต่อ ฉวีวรรณ และ ดาหวัน ลูกสาวของ ศิริ นักธุรกิจผู้มี
อิทธิพล แต่เหตุการณ์กลับตาลปัตรให้พวกเขาต้องกลายเป็นตัวการ
ลักพาตัวลูกสาวของศิริ ซ้ำยังเกิดการสลับคู่กัน การไล่ล่าสุดอลเวง
ท่ามกลางผืนป่าที่กว้างใหญ่จึงเกิดขึ้น

รอบฉาย: พุธที่ ๒๘ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
เสาร์ที่ ๑๕ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ต้องปล้น

DCP

๒๕๓๓ / กำกับโดย ชูชัย ่องอาจชัย / สร้างโดย ไฟว์สตาร์
โปรดักชั่น / นำแสดงโดย อำพล ลำพูน, จันทรีจิรา จูแจ้ง,
พงษ์พัฒน์ วชิรบรรจง, วรเชษฐ์ นิมสุวรรณ / ความยาว
๑๐๙ นาที

ก้อง เป้ม และ จ๋อน สามหนุ่มตัดสินใจ
ร่วมมือกันปล้นธนาคาร แต่กลับผิดพลาดจนต้องหนีหัวซุกหัวขุ่นไปถึง
อพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่ง ทั้งสามจึงตัดสินใจจับผู้คนหลายชีวิตในนั้นเป็น
ตัวประกัน

รอบฉาย: พุธที่ ๕ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
เสาร์ที่ ๑๕ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

หลายชีวิต มิตร ชัยบัญชา The Multiverse of Mitr

“เวลาเล่นหนังเขาก็เอาตัวจริง
ของเขาใส่เข้าไปในหนัง จะเล่นเป็นเศรษฐี
หรือยาก หรือนักเรียนนอก หรือบทที่ไม่
น่าจะเป็นไปได้ เช่น พระลอ หรือนักร้อง
ลูกทุ่ง เขาก็ไม่ต้องไปสนใจที่จะแสดงบท
เหล่านั้นให้เสียเวลา เขาเป็นเพียง มิตร
ชัยบัญชา ตัวจริง ไม่ว่าจะอยู่ในบทใด ๆ”

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เคยเขียนข้อความข้างต้นไว้เมื่อครั้งที่
มิตร ชัยบัญชา ตกบันไดเฮลิคอปเตอร์เสียชีวิตอย่างกะทันหัน
ขณะถ่ายทำภาพยนตร์ ในวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๓ เพื่อสื่อให้เห็นถึง
ความนิยมอันมหาศาลของ มิตร ชัยบัญชา ในฐานะพระเอกอันดับหนึ่ง
ที่แม้จะแสดงภาพยนตร์มาแล้วถึงกว่า ๓๐๐ เรื่อง แต่ผู้ชมมักสนใจเพียง
แต่ว่าจะไปคู่ มิตร ชัยบัญชา เขาจึงต้องแสดงเป็นตัวเอกร่วมไปกับ
บทบาทที่ได้รับอีกที

โปรแกรมรำลึก มิตร ชัยบัญชา ซึ่งหอภาพยนตร์จัดเป็นประจำ
ทุกเดือนตุลาคม ในปีนี้จึงได้แสดงให้เห็นถึง พหุจักรวาล หรือ Multiverse
ของ มิตร ชัยบัญชา ในการสวมบทบาทเป็นตนเองซ้อนทับไปกับบุคคล
ที่มีชื่อเสียงได้อย่างมากมายหลายชีวิต ทั้งที่มีตัวตนจริง เช่น สุรพล
สมบัติเจริญ ใน 16 ปีแห่งความหลัง (๒๕๑๑) และ เสียมเสวกร ใน
จอมโจรมเหศวร (๒๕๑๓) หรือเป็นพระเอกวรรณคดีใน พระอภัยมณี
(๒๕๐๙) พระลอ (๒๕๑๑) รวมทั้งนวนิยายดังอย่าง อวสานอินทรีแดง
(๒๕๐๖) กับบทสำคัญของชีวิต โรม ฤทธิไกร จากนิยายชุด อินทรีแดง
สามเกลอเจอล่องหน (๒๕๐๙) จากนิยายชุด พล นิกร กิมหงวน และ
จุฬาทรีคุณ (๒๕๑๐) นอกจากนี้ยังมี มนต์รักลูกทุ่ง (๒๕๑๓) หนังไทย
อมตะที่ได้รับการนำมาสร้างใหม่อยู่บ่อยครั้ง ซึ่งมิตรเป็นผู้ประเดิมบท
“ไอ้กล้า” อันโด่งดังเป็นคนแรก

นอกจากโปรแกรมหอภาพยนตร์ดังกล่าว ในวันเสาร์ที่ ๘ ตุลาคม ยังมี
การจัดโปรแกรมพิเศษเนื่องในวันครบรอบการเสียชีวิตของ มิตร ชัยบัญชา
ที่จะจัดฉายผลงานที่เพิ่งได้รับการค้นพบเรื่อง ชายชาติตรี (๒๕๐๗)
อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หน้า ๑๙

พระอภัยมณี

๒๕๐๙ / กำกับโดย รังสี ทศนพย์ / สร้าง
โดย ตีอกบุญภาพยนตร์ / นำแสดงโดย มิตร
ชัยบัญชา, เพชรา เขาวราชฤทธิ์ / ความยาว
๑๑๓ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากบทประพันธ์เรื่องดังของสุนทรภู่ เล่า
เรื่องราวของพระอภัยมณีที่ถูกผีเสื้อสมุทรลักพาตัวมาไว้ในถ้ำ แม้จะ
ไม่ยินยอมแต่พระอภัยมณีกับผีเสื้อสมุทรมิมีสัมพันธ์กันจนเกิดบุตรชาย
ชื่อว่า สินสมุทร วันหนึ่ง เมื่อสินสมุทรพบครอบครัวเฝ้าโดยบังเอิญ
แผนการหลบหนีผีเสื้อสมุทรของพระอภัยมณีจึงเริ่มต้นขึ้น

รอบฉาย: พุธที่ ๖ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

รับชมภาพยนตร์ในคลังอนุรักษ์ภาพยนตร์
ที่ช่อง YouTube
หอภาพยนตร์

Film Archive Thailand (หอภาพยนตร์) ●
ผู้ติดตาม 1.45 แสน คน

ติดตามแล้ว

อย่าลืมกดติดตามและกระดิ่งแจ้งเตือน

มนต์รักลูกทุ่ง

๒๕๑๓ / กำกับโดย รังสี ทัศนพยัคฆ์ / สร้างโดย รุ่งสุริยาภาพยนตร์ / นำแสดง โดย มิตร ชัยบัญชา, เพชรา เขวราชฤทธิ์ / ความยาว ๑๕๐ นาที

อมตะภาพยนตร์ที่สร้างสถิติเข้าฉายติดต่อกันนานถึง ๖ เดือน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เรื่องราวความรักที่ถูกกีดกันเพราะความแตกต่างทางฐานะระหว่าง คล้าว หนุ่มชานาผู้ยากไร้ กับ ทองกวาว ลูกสาวคนสวยของ ทองก้อน เศรษฐีในหมู่บ้าน ท่ามกลางบรรยากาศแห่งท้องนาและมนตร์เพลงลูกทุ่ง ซึ่งยังคงประทับอยู่ในใจแฟนหนังไทยมาทุกยุค

รอบฉาย: พลุสปีดที่ ๖ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

อาทิพย์ที่ ๑๖ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

จุฬาตรีคูณ

๒๕๑๐ / กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์ / สร้างโดย วัฒนภาพยนตร์ / นำแสดง โดย มิตร ชัยบัญชา, สมบัติ เมทะนี, เพชรา เขวราชฤทธิ์ / ความยาว ๑๐๔ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากนิยายดังของ พนมเทียน เล่าเรื่องราวของ อริยวรรต จอมกษัตริย์แห่งมคธ ปรารถนาจะรวมชมพูทวีปให้เป็นหนึ่ง เขากรีฑาทัพตีแต่ละเมืองแตกพ่าย จนถึงริมแม่น้ำคงคา คืบหนึ่ง อริยวรรตตัดสินใจปลอมตัวเป็นฤาษีเข้าไปในกรุงพาราณสีเพื่อตามหานางในความฝัน ก่อนจะรู้ว่าแท้จริงแล้วนางคือ ดารารายพิลาส บุตรีแห่งกษัตริย์กรุงพาราณสี ผู้เป็นคู่หมั้นของคู่ปรับเขาเอง

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๑ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

อังคารที่ ๒๕ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

อวสานอินทรีแดง

๒๕๐๖ / กำกับโดย เนรมิต / สร้างโดย ดุสิตภาพยนตร์ / นำแสดงโดย มิตร ชัยบัญชา, เพชรา เขวราชฤทธิ์ / ความยาว ๙๘ นาที

หนึ่งในภาพยนตร์ชุดอินทรีแดง เมื่อโรม ฤทธิไกร หนุ่มเจ้าสำราญผู้เบื้องหลังเป็นอินทรีแดง วีรบุรุษนอกระบบที่ออกจัดการเหล่าร้ายอย่างลับ ๆ โดยเฉพาะเมื่อเกิดมีกลุ่มโจรที่ชื่อว่า โบว์ดำ ออกมาอาละวาด ในขณะที่ตัวเขาเองก็ถูกตามล่าโดยบรรดาดำรงจากการทำตัวอยู่เหนือกฎหมาย

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๑ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

เสาร์ที่ ๒๒ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

สามเกลอเจอล่องหน

๒๕๐๙ / กำกับโดย ฉวย ศรีรัตน์ / สร้างโดย ศรีโรจน์ภาพยนตร์ / นำแสดง โดย มิตร ชัยบัญชา, เพชรา เขวราชฤทธิ์ / ความยาว ๑๐๗ นาที

จากนิยายชุดเรื่องดังของ ป. อินทรปาลิต เรื่องราวเกิดขึ้นเมื่อสามเกลอ พล นิกร และกิมหงวน ต้องต่อกรกับสายลับล่องหน ซึ่งฝ่ายผู้ก่อการร้ายส่งเข้ามาสังหาร ดร.ดิเรก นักวิทยาศาสตร์คนสำคัญของไทย แม้จะสามารถหยุดยั้งแผนร้ายนี้ได้ แต่ปัญหากลับเกิดขึ้นเมื่อสามเกลอพบว่าสายลับล่องหนเป็นสาวสวยที่ทำให้พวกเขาต้องหวั่นไหว

รอบฉาย: พุธที่ ๑๒ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ศุกร์ที่ ๒๑ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

จอมโจรมเหศวร

๒๕๑๓ / กำกับโดย อนุาศ บุนนาค / สร้างโดย พลสันภาพยนตร์ / นำแสดง โดย มิตร ชัยบัญชา, เพชรา เขวราชฤทธิ์ / ความยาว ๑๔๓ นาที

ศร เกริ ต้องระหกระเหินหนีการตามล่าของ หมื่นชน ผู้ลอบสังหารผู้ใหญ่สุข พ่อของเขา แต่โชคชะตาพลิกผันให้เขาเข้าไปเป็นพรรคพวกของ เสือฝ่าย จอมโจรชื่อกระฉ่อน แม้ในตอนแรกจะเป็นเพียงลูกไล่ภายในชุมเสือ แต่เหตุการณ์ต่าง ๆ ก็นำพาให้ศรได้พิสูจน์ตนเองจนขึ้นเป็นมือขวาเสือฝ่ายและได้รับฉายาว่า เสือมเหศวร

รอบฉาย: พุธที่ ๑๒ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

เสาร์ที่ ๒๒ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

พระลอ

๒๕๑๑ / กำกับโดย โฉม สุวรรณทัต / สร้างโดย สุริยะเทพภาพยนตร์ / นำแสดง โดย มิตร ชัยบัญชา, เพชรา เขวราชฤทธิ์ / ความยาว ๑๒๖ นาที

ผลงานภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากวรรณคดีเรื่องเอก มิตร ชัยบัญชา รับบทเป็น พระลอ ดิลกราช ไอรส กษัตริย์แห่งเมืองแมนสรวง ผู้ได้รับการรำลือไปทั่วสารทิศในเรื่องรูปโฉมอันงดงาม วันหนึ่ง พระลอได้ฟังพรรณนาถึงความงามของ พระเพื่อน และ พระแพง สองพี่น้องเจ้าหญิงแห่งเมืองสรวง พระลอจึงออกเดินทางมุ่งหน้าตามหาเจ้าหญิงเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่โศกนาฏกรรมความรักครั้งยิ่งใหญ่ที่กลายเป็นตำนาน

รอบฉาย: พลุสปีดที่ ๑๓ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

อังคารที่ ๒๕ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

16 ปีแห่งความหลัง

๒๕๑๑ / กำกับโดย อนุาศ บุนนาค / สร้างโดย รามภาพยนตร์ / นำแสดงโดย มิตร ชัยบัญชา, เพชรา เขวราชฤทธิ์ / ความยาว ๑๓๓ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากประวัติของราชาลูกทุ่งคนดัง สุรพล สมบัติเจริญ ซึ่งรับบทโดย มิตร ชัยบัญชา เล่าเรื่องราวชีวิตตั้งแต่ก่อนเข้ามาในวงการเพลง กระทั่งได้มีโอกาสแสดงความสามารถในการแต่งเพลงและเสียงร้องที่สะกดคนฟัง แต่ชื่อเสียงและเงินทองมากมายนั้นกลับกลายเป็นอุปสรรคความรัก จนกลั่นออกมาเป็นเพลงลูกทุ่งอมตะ “๑๖ ปีแห่งความหลัง”

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๖ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ศุกร์ที่ ๒๑ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

เป๊ยก โปสเตอร์ ๙๐+

เนื่องในวาระที่ เป๊ยก โปสเตอร์ หรือ สมบูรณ์สุข นิยมศิริ คนทำหนังชั้นครูของไทย จะมีอายุครบ ๙๐ ปี ในวันที่ ๑๘ ตุลาคมนี้ หอภาพยนตร์จึงได้เตรียมจัดนิทรรศการเพื่อเฉลิมฉลองโอกาสพิเศษดังกล่าว โดยจะจัดฉายผลงานการกำกับภาพยนตร์ของเขาควบคู่กันไป และนี่คือภาพยนตร์ ๕ เรื่องที่จะประเดิมฉายในเดือนแรก ก่อนที่จะมีอีกหลายเรื่องตามมาให้รับชมในเดือนต่อ ๆ ไป ตลอดช่วงเวลาของการจัดนิทรรศการ

ชู Chu E

(Thailand / 1972 / 147 min)

๒๕๑๕ / กำกับโดย เป๊ยก โปสเตอร์ / สร้างโดย เป๊ยก โปสเตอร์ / นำแสดงโดย มานพ อัครเทพ, วันดี ศรีตรัง, กรุง ศรีวิไล / ความยาว ๑๔๗ นาที

DCP

ผลงานเรื่องสำคัญของ เป๊ยก โปสเตอร์ ที่ได้รับรางวัลพิเศษในมหกรรมภาพยนตร์เอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ ๑๙ เล่าเรื่องราวของหญิงสาวหนุ่มผู้อยู่เพียงลำพังบนเกาะ ที่ได้ช่วยหญิงสาวชื่อ เรียม ไว้จากการจมน้ำ กระทั่งอยู่กินมีลูกด้วยกัน วันหนึ่งหญิงสาวพินาศหายเข้าที่ตา ระหว่างงมหาไข่ไม่ถูก เรียมจึงต้องไปยังเกาะเพื่อตามหามารักษา แต่กลับพบ เทพ คนรักเก่า แผนร้ายที่หวังสุขไข่มุกจากเชิงจึงเริ่มขึ้น

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๘ ตุลาคม เวลา ๑๔.๐๐ น. Tue 18 Oct / 14.00
เสาร์ที่ ๒๙ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 29 Oct / 15.30

ดูหนังคลาสสิกกับ กิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล

ลมเขาราช

๒๕๔๖ / กำกับโดย ชูเกียรติ ศักดิ์วีระกุล / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, สิริยากร พุกกะเวส, ปวีณ ลิขัญกุล, พิมพ์พรรณ บุรณะพิมพ์ / ความยาว ๔๗ นาที

ภาพยนตร์สั้นสมัยเป็นนักศึกษาของ ชูเกียรติ ศักดิ์วีระกุล เล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในย่านเขาราช ผ่านตัวละครเด็กหนุ่มกำพร้าที่อาศัยอยู่กับอาม่าและน้าสาว ผู้ออกจากบ้านไปนานก่อนจะกลับมาพร้อมเด็กในท้อง

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๗ ตุลาคม เวลา ๑๔.๐๐ น.
(สนทนาหลังจบภาพยนตร์กับนักวิจารณ์ชั้นครู
กิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล **พร้อมชมภาพยนตร์รอบเซอร์ไพรส์**)

DCP

สะพานรักสารสิน

๒๕๓๐ / กำกับโดย เป๊ยก โปสเตอร์ / สร้างโดย ไพโรจน์ ปรอดักขัน / นำแสดง โดย รอน บรรจงสร้าง, จินตหรา สุขพัฒน์, สะอาด เปี่ยมพงศ์สานต์ / ความยาว ๑๒๑ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากโคนาฏกรรมความรักของหนุ่มสาวชาวภูเก็ต เรื่องราวของ อารังค์ ชายหนุ่มผู้มีอาชีพขับรถสองแถวและรับจ้างกรีดยาง เขาชอบพอกับ อี๋ นักศึกษาวิทยาลัยครู แต่พ่อของอี๋กลับพยายามแยกทั้งคู่จากกัน ทั้งคู่จึงตัดสินใจที่จะกระโดดสะพานสารสิน เพื่อไม่ให้ใครพรากพวกเขาออกจากกันได้อีกต่อไป

รอบฉาย: พุธที่ ๒๐ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
เสาร์ที่ ๒๙ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

DCP

เงาเรอ

๒๕๑๙ / กำกับโดย เป๊ยก โปสเตอร์ / สร้างโดย ทิตยาภาพยนตร์ / นำแสดงโดย จิระศักดิ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา, เนาวรัตน์ ยุกตะนันท์, เปียทิพย์ คุ้มวงศ์ / ความยาว ๑๔๖ นาที

สไบทอง หญิงสาวผู้กำพร้าซึ่งมาอยู่กับ มัลลิกา ผู้อุปการะส่งเสียให้เธอได้เรียน และทำหน้าที่จัดหาเครื่องใช้ให้แก่เธอด้วย สไบทองถูกสามีที่เป็นแต่เพียงในนามขึ้นใจอย่างทารุณ จนมีส่วนทำให้เธอเป็นโรคประสาท ทอม ลูกชายของ ทิว ซึ่งเป็นสามีของมัลลิกาได้ช่วยเหลือเธอไว้ เมื่อหายดีแล้ว เธอจึงมีใจให้แก่ทอมผู้ที่หวังดีต่อเธออย่างดียิ่ง

รอบฉาย: พุธที่ ๒๐ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
อาทิตย์ที่ ๓๐ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

DCP

เงาะป่า

๒๕๒๓ / กำกับโดย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล, เป๊ยก โปสเตอร์ / สร้างโดย อัครวิทย์ภาพยนตร์, ไพโรจน์ ปรอดักขัน / นำแสดงโดย จตุพล ภูภิรมย์, ภิญญ์ ปานบุญ, ศศิธร ปิยะกาญจน์ / ความยาว ๑๑๒ นาที

ผลงานการกำกับร่วมกันระหว่าง พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล และ เป๊ยก โปสเตอร์ เพื่อถ่ายทอดบทละครเรื่อง "เงาะป่า" ให้ออกมาเป็นภาพยนตร์ไทยสมัยใหม่ เล่าเรื่องราวของ ชมพลา เงาะหนุ่มผู้เป็นที่หมายปองของสาว ๆ แต่เขากลับมีใจให้ลำหับ เพียงคนเดียว

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๓ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
พุธที่ ๒๖ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

DCP

คู่หู

๒๕๑๗ / กำกับโดย เป๊ยก โปสเตอร์ / สร้างโดย เป๊ยก โปสเตอร์ฟิล์ม / นำแสดงโดย ไพโรจน์ ใจสิงห์, ศันสนีย์ วัฒนานุกุล, อุเทน บุญยงค์, ดวงใจ หทัยกาญจน์ / ความยาว ๑๑๐ นาที

ครูพลหนุ่มถูกไล่ล่าจากกลุ่มนักเลงโดยที่เขาไม่รู้สาเหตุ ระหว่างหนีการตามล่า เขาได้ผูกมิตรกับชายหนุ่มตาบอดที่ช่วยให้เขาสามารถหนีจากกลุ่มนักเลงได้ จนกลายเป็นจุดเริ่มต้นของมิตรภาพที่ทั้งสองต้องช่วยกันจัดการกับกลุ่มนักเลงที่ตามรังควานไม่สิ้นสุด

รอบฉาย: พุธที่ ๒๖ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
อาทิตย์ที่ ๓๐ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

กิจกรรมวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย

เขาช้อยกานต์

DCP

๒๕๑๖ / กำกับโดย ม.จ.ชาติเฉลิม ยุคล / สร้างโดย
ละโว้ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, นัยนา
ชีวพันธ์, ภิญญา ทองเจือ / ความยาว ๑๕๓ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงมาจากบท
ประพันธ์ของ สุวรรณี สุคนธา และเป็นผลงานการแสดงเรื่องสำคัญใน
ยุคแรกของ สรพงศ์ ชาตรี ในบทบาท หมอช้อยกานต์ หมอหนุ่มที่เลือกไป
ทำงานเป็นหมอชนบท ที่นั่นไม่ใช่แค่ต้องดูแลรักษาคนไข้ เขายังต้อง
รับมือกับเหล่าข้าราชการในท้องถิ่น จนกลายเป็นการต่อสู้เชิงอุดมการณ์
ที่ดุเดือด แต่เขายังคงตั้งมั่นว่าจะสู้กับระบบคอร์รัปชันนี้จนตัวตาย

รอบฉาย: อังคารที่ ๔ ตุลาคม

๑๔.๐๐ น. พิธีประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๒

๑๕.๐๐ น. ฉาย เขาช้อยกานต์

โปรแกรมภาพยนตร์โลก

ภาพยนตร์เยอรมัน

สนับสนุนโดย สถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย

Willkommen bei den Hartmanns (Welcome to Germany) E

(Germany / 2016 / 116 min)

๒๕๕๙ / กำกับโดย Simon Verhoeven / นำแสดงโดย
Senta Berger, Heiner Lauterbach, Florian David
Fitz / ความยาว ๑๑๖ นาที (ภาษาเยอรมัน คำบรรยาย
ภาษาไทยและอังกฤษ)

ภาพยนตร์แนวดราม่า-คอมเมดี้ ถ่ายทอดเรื่องราวความวุ่นวาย
ของครอบครัวหนึ่งที่เพิ่งรับ ดิยัลโล ผู้อพยพชาวโนจีเรียเข้ามาใน
ครอบครัว ซึ่งเขาต้องเผชิญหน้าทั้งกับการถูกเหยียดเชื้อชาติ ความ
ยุ่งยากต่อระบบเอกสารทางราชการ ตลอดจนความหวาดระแวงของ
ผู้คนที่อยู่รายล้อม

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๑ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 11 Sep / 13.00

อังคารที่ ๒๐ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 20 Sep / 15.30

Tschick (Goodbye Berlin)

๒๕๕๙ / กำกับโดย Fatih Akin / นำแสดงโดย Tristan
Göbel, Aniya Wende, Justina Humpf / ความยาว ๙๓
นาที (ภาษาเยอรมัน คำบรรยายภาษาไทย)

ในช่วงใกล้ปิดเทอมฤดูร้อน ไมค์ เด็กหนุ่ม
วัย ๑๔ ปี เพิ่งทำความรู้จักกับ ชิค เพื่อนนักเรียน
ใหม่ ผู้ซึ่งย้ายมาจากพื้นที่ห่างไกลของรัสเซีย วันหนึ่งชิคปรากฏตัว
ที่หน้าบ้านของไมค์พร้อมกับรถยนต์ที่เพิ่งขโมยมา หลังจากนั้นเรื่อง
น่าตื่นเต้นก็ได้เริ่มต้นขึ้น

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ภาพยนตร์สเปน

สนับสนุนโดย

สถานเอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย

Martín (Hache) E

(Spain, Argentina / 1997 / 123 min)

๒๕๔๐ / กำกับโดย Adolfo Aristarain / นำแสดง
โดย Federico Luppi, Juan Diego Botto, Eusebio
Poncela / ความยาว ๑๒๓ นาที (ภาษาสเปน
คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภายหลังจาก อาร์เจนตินา มาร์ติน
เสพยาเกินขนาดจนเกือบเสียชีวิต แม่ได้ส่งเขาให้ไปอยู่กรุงมาดริด
กับพ่อ ผู้เป็นผู้นำกับภาพยนตร์ชื่อดัง ซึ่งกำลังพักอาศัยอยู่กับ อลิเซีย
หญิงคนรักใหม่ และ ดันเต เพื่อนนักแสดง

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๑ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 11 Sep / 15.30

พฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 29 Sep / 13.00

La lengua de las mariposas (Butterfly) E

(Spain / 1999 / 96 min)

๒๕๔๒ / กำกับโดย José Luis Cuerda / นำแสดง
โดย Manuel Lozano, Fernando Fernán Gómez,
Uxia Blanco / ความยาว ๙๖ นาที (ภาษาสเปนและ
กาลิเซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์แนวก้าวข้ามพันวัยที่
ถ่ายทอดเรื่องราวในช่วงเวลาที่สเปนเปลี่ยน
ผ่านไปสู่ระบบฟาสซิสต์ เมื่อวันหนึ่ง มอนโซ พบว่าคุณครูของเขาถูก
จับกุมด้วยข้อหาเป็นปฏิปักษ์ต่อระบอบการปกครองของประเทศ

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๙ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 9 Oct / 13.00

ภาพยนตร์จากโปรแกรมพิเศษ Spanish Film Festival 2022

Las niñas (Schoolgirls) E

(Spain / 2020 / 97 min)

๒๕๖๓ / กำกับโดย Pilar Palomero / นำแสดงโดย
Andrea Fandos, Natalia de Molina, Zoe Arnao /
ความยาว ๙๗ นาที (ภาษาสเปนและกาตาลัน
คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

ผลงานรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม
จากเวที Goya Awards ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ ถ่ายทอดเรื่องราวใน
โรงเรียนคอนแวนต์แห่งหนึ่ง ว่าด้วย ซิเลีย เด็กหญิงเรียนดี ผู้อยู่ใน
ความดูแลอย่างทะนุถนอมของคุณแม่เลี้ยงเดี่ยว แต่การมาถึงของเพื่อน
ร่วมชั้นเรียนคนใหม่ได้เปิดประตูให้เธอก้าวเข้าไปเผชิญทดลองใช้ชีวิต
ในโลกอีกใบ แม้จะนำไปสู่ความขัดแย้งกับแม่ ตลอดจนสูญเสียพื้นที่
ปลอดภัยของตนเองก็ตาม

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๓ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 23 Oct / 13.00

ภาพยนตร์ฝรั่งเศส

สนับสนุนโดย สถานเอกอัครราชทูต

ฝรั่งเศสประจำประเทศไทย, สถาบันฝรั่งเศสประจำประเทศไทย

Compartment tueurs (The Sleeping Car Murders) E

(France / 1965 / 95 min)

๒๕๐๘ / กำกับโดย Costa-Gavras / นำแสดงโดย Yves Montand, Catherine Allégret, Jacques Perrin, Simone Signoret / ความยาว ๙๕ นาที (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์เรื่องแรกของ คอสตา-กาฟราส ผู้กำกับคนสำคัญของฝรั่งเศส เล่าเรื่องราวบนรถไฟขบวนหนึ่ง ซึ่งเดินทางจากเมืองมาร์แซย์ไปยังกรุงปารีส เมื่อถึงที่หมาย ผู้โดยสารสาวคนหนึ่งกลับถูกพบเป็นศพอยู่บนที่นอน เจ้าหน้าที่ตำรวจนำโดยสารวัตรกรราชซีทำการสอบสวนผู้โดยสารที่เหลือ แต่เมื่อการสอบสวนดำเนินไปเรื่อย ๆ ผู้โดยสารรายอื่น ๆ กลับเริ่มเสียชีวิตทีละคน

รอบฉาย: อังคารที่ ๖ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Tue 6 Sep / 13.00
อาทิตย์ที่ ๑๘ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 18 Sep / 13.00

Conte d'été (A Summer's Tale) E

(France / 1996 / 113 min)

๒๕๓๙ / กำกับโดย Éric Rohmer / นำแสดงโดย Melvil Poupaud, Amanda Langlet, Gwenaëlle Simon / ความยาว ๑๑๓ นาที (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

ผลงานลำดับที่ ๓ ในหนังสือชุด "Tales of the Four Seasons" ของผู้กำกับฝรั่งเศส อีริก โรห์เมร์ เล่าเรื่องความสัมพันธ์แสนสับสนและซับซ้อนของหนุ่มสาวที่มาพบกันบนชายหาดที่เมืองตากอากาศในฤดูร้อน

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 2 Oct / 15.30
พุธที่ ๑๙ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 19 Oct / 15.30

ภาพยนตร์ญี่ปุ่น

สนับสนุนโดย เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ

Juvenile Boys Meet the Future

๒๕๔๓ / กำกับโดย YAMAZAKI Takashi / นำแสดงโดย KATORI Shingo, SAKAI Miki, SUZUKI Anne / ความยาว ๑๐๐ นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)

ขณะออกค่ายในช่วงหน้าร้อนปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ยูสึเกะ เด็กชายชั้นประถมและเพื่อนร่วมชั้นเรียนมองเห็นแสงจ้าเหนือยอดต้นไม้ในป่า พวกเขาวิ่งตรงไปยังแสงนั้นและพบว่ามีลูกโลหะสีกลับขนาดเล็กลอยอยู่ เมื่อยูสึเกะเอื้อมมือไปแตะมันได้มีดวงตาหลายดวงยื่นออกมาและส่งเสียงว่า "ฉันคือเตตรา"

รอบฉาย: อังคารที่ ๖ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
พฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

ฟิล์ม ๑๖ มม.

Nabbie's Love

๒๕๔๒ / กำกับโดย NAKAE Yuji / นำแสดงโดย NISHIDA Naomi, MURAKAMI Jun, TAIRA Tomi / ความยาว ๙๒ นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)

ฟิล์ม ๑๖ มม.

นานาโกะ ลาออกจากงานที่โตเกียวเพื่อกลับไปยังเกาะบ้านเกิด ซึ่งปู่กับย่าของเธอยังคงอาศัยอยู่ วันหนึ่งเธอเห็นย่าสวมกอดอยู่กับชายแปลกหน้า เรื่องราวนี้แพร่สะพัดไปทั้งเกาะ จนเกิดการประทุษร้ายและตัดสินให้จับไล่ชายแปลกหน้าออกไปจากเกาะ ภายหลังปู่ของนานาโกะเล่าให้ฟังว่า เขาคือคนรักเก่าของย่าเมื่อ ๖๐ ปีก่อน แต่ถูกครอบครัวกีดกัน ทว่าเธอไม่เคยลืม ซ้ำยังเขียนจดหมายถึงเขาปีละฉบับ

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๙ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
พุธที่ ๑๙ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ภาพยนตร์อิหร่าน

สนับสนุนโดย ศูนย์วัฒนธรรม

สถานเอกอัครราชทูต สาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน ประจำกรุงเทพฯ

Vilaieha (Villa Dwellers) E

(Iran / 2017 / 95 min)

๒๕๖๐ / กำกับโดย Monir Gheidi / นำแสดงโดย Tannaz Tabatabaei, Parinaz Izadyar, Soraya Ghasemi / ความยาว ๙๕ นาที (ภาษาเปอร์เซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ในระหว่างสงครามอิหร่านและอิรัก มักจะมีครอบครัวของทหารอิหร่านมาพักอาศัยอยู่บริเวณศูนย์กลางของกองทัพเพื่อรอคอยเยี่ยมคนที่พวกเขารัก เช่นเดียวกับ อาซิส หญิงวัยกลางคนผู้เดินทางมา ณ สถานที่ดังกล่าว เพื่อหวังจะได้พบกับลูกชายผู้กำลังสู้รบอยู่บริเวณแนวหน้า

รอบฉาย: พุธที่ ๑๕ กันยายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 15 Sep / 13.00
พฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 29 Sep / 15.30

Track 143 E

(Iran / 2014 / 94 min)

๒๕๕๗ / กำกับโดย Narges Abyar / นำแสดงโดย Merila Zare'i, Mehran Ahmadi, Gelare Abasi / ความยาว ๙๔ นาที (ภาษาเปอร์เซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

โอลฟัด ได้รับจดหมายจาก โยโนส ลูกชายของตัวเอง ซึ่งมีข้อความระบุว่า เขาและเพื่อน ๆ จะสมัครเข้าร่วมรบในสงคราม วันหนึ่งเมื่อทราบข่าวความล้มเหลวของปฏิบัติการวัลฟัจญ์ ซึ่งมีการจับทหารอิหร่านมาเป็นเชลย เธอจึงเฝ้ารอคอยข่าวการประกาศรายชื่อของลูกชาย โดยผูกวิหุไว้ที่หลังและพกติดตัวไปทุกที่

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๔ ตุลาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 14 Oct / 15.30
ศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 28 Oct / 13.00

โปรแกรมฉายเดือนกันยายน

Screening Programme | SEPTEMBER 2022

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
				1 13.00 น. ไอ้ผาง ร.ฟ.ท. 15.30 น. ผีเสื้อและดอกไม้	2 13.00 น. คนหอนขี้เรื้อน ในคืนเดือนเสี้ยว 15.30 น. ส้วมซ่อนผี	3 10.30 น. ทิ้ง! หนังสือ Sátántangó
4 13.00 น. Train Kyiv-War 15.30 น. หมอนรถไฟ	5	6 13.00 น. The Sleeping Car Murders 15.30 น. Juvenile Boys Meet the Future	7 วันสถาปนา หอภาพยนตร์ 14.00 น. Battleship Potemkin	8 13.00 น. กอดคอกินแห้ว 15.30 น. รักสยามเท่าฟ้า	9 13.00 น. Wish Us Luck ขอให้เราโชคดี 15.30 น. Compartment No. 6	10 13.00 น. แอบคนข้างบ้าน 15.30 น. ส้วมซ่อนผี
11 13.00 น. Welcome to Germany 15.30 น. Martin (Hache)	12	13 13.00 น. เทวดาท่าจะเท่ง? 15.30 น. คนหอนขี้เรื้อน ในคืนเดือนเสี้ยว	14 13.00 น. หมอนรถไฟ 15.30 น. ผีเสื้อและดอกไม้	15 13.00 น. Villa Dwellers 15.30 น. Juvenile Boys Meet the Future	16 13.00 น. จลยหิน คนไขสุดขอบโลก 15.30 น. รักสยามเท่าฟ้า	17 13.00 น. ยูวชนทหาร เปิดเทอมไปรบ 15.30 น. ทวิภพ
18 13.00 น. The Sleeping Car Murders 15.30 น. Compartment No. 6	19	20 13.00 น. บุญตั้งไข่ 15.30 น. Welcome to Germany	21 13.00 น. แอบคนข้างบ้าน 15.30 น. เทวดาท่าจะเท่ง?	22 13.00 น. ไอ้ผาง ร.ฟ.ท. 15.30 น. Wish Us Luck ขอให้เราโชคดี	23 13.00 น. กะโหลกนางตายช้า กะโหลกนางตายก่อน 15.30 น. ทวิภพ	24 13.00 น. รักแรกอุ้ม ลานดารา ขอรศักดิ์ รัตนนิสสัย และ จันทรจิรา จูแจ้ง
25 13.00 น. Miss Wonton 15.30 น. พริกขี้หนูกับหมูแฮม	26	27 13.00 น. ไอ้..คุณผี 15.30 น. ยูวชนทหาร เปิดเทอมไปรบ	28 13.00 น. กอดคอกินแห้ว 15.30 น. หอบรักมาหม่ำ	29 13.00 น. Martin (Hache) 15.30 น. Villa Dwellers	30 13.00 น. จลยหิน คนไขสุดขอบโลก 15.30 น. บุญตั้งไข่	1 13.00 น. รักแรกอุ้ม 15.30 น. พริกขี้หนูกับหมูแฮม

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
2 13.00 น. Goodbye Berlin 15.30 น. A Summer's Tale	3	4 14.00 น. พิธีขึ้นทะเบียน มรดกภาพยนตร์ของชาติ 15.00 น. เขาชื่อทนต์	5 13.00 น. ต้องปล้น 15.30 น. กะโหลกนางตายช้า กะโหลกนางตายก่อน	6 13.00 น. พระอภัยมณี 15.30 น. มนต์รักลูกทุ่ง	7 14.00 น. ดูหนังคลาสสิก กับ กิตติศักดิ์ สุวรรณโกติน ลมเยาวราช + Surprise Film	8 14.00 น. กิจกรรมรำลึก มิตร ชัยบัญชา
9 13.00 น. Butterfly 15.30 น. Nabbie's Love	10	11 13.00 น. จุฬารัตน์คุณ 15.30 น. อวสานอินทรีแดง	12 13.00 น. สามเกลอเจอล่องหน 15.30 น. จอมโจรมเหศวร	13 13.00 น. พระอภัยมณี 15.30 น. พระลอ	14 13.00 น. ไอ้..คุณผี 15.30 น. Track 143	15 13.00 น. ต้องปล้น 15.30 น. หอบรักมาหม่ำ
16 13.00 น. 16 ปีแห่งความหลัง 15.30 น. มนต์รักลูกทุ่ง	17	18 กิจกรรม เปิดนิทรรศการ เบ๊ยก โปสเตอร์ 90+ 14.00 น. ชู	19 13.00 น. Nabbie's Love 15.30 น. A Summer's Tale	20 13.00 น. สะพานรักสารสิน 15.30 น. เงารามู	21 13.00 น. 16 ปีแห่งความหลัง 15.30 น. สามเกลอเจอล่องหน	22 13.00 น. อวสานอินทรีแดง 15.30 น. จอมโจรมเหศวร
23 13.00 น. Schoolgirls 15.30 น. เงาป่า	24	25 13.00 น. จุฬารัตน์คุณ 15.30 น. พระลอ	26 13.00 น. เงาป่า 15.30 น. คู่หู	27 กิจกรรม วันมรดกโสตทัศนศึกษา	28 13.00 น. Track 143 15.30 น. Goodbye Berlin	29 13.00 น. สะพานรักสารสิน 15.30 น. ชู
30 13.00 น. คู่หู 15.30 น. เงารามู	31	จัดฉายวันอังคาร-อาทิตย์ ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรับชม อ่านรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่ www.fapot.or.th 				

โปสรุ่น | โรงภาพยนตร์ Railway Cinema | ร้าน ไร่จอน ทองฮั่ว | ลานดารา ขอรศักดิ์ รัตนนิสสัย และ จันทรจิรา จูแจ้ง

| Archives: Double Bill | หลายชีวิต มิตร์ ชัยบัญชา The Multiverse of Mitr | เบ๊ยก โปสเตอร์ 90+ | โปรแกรมภาพยนตร์โลก

โปรแกรมฉายเดือนตุลาคม

Screening Programme | OCTOBER 2022

นิทรรศการภาพถ่าย

เขาชื่อ สรวพงศ์

25.08.65 - 09.10.65

ชั้น 2 | อาคารสรรพาสตรศุภกิจ
หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)